EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

500 KURUŞ
YIL 6 SAYI 2287.
CUMA 19 EKİM 1979

gerçekleşmiş sosyalizm ülkesi
DAC
Demokratik Alman Cumhuriyeti
Resimli Renkli baskı 80 lira
KONUK YAYINLARI
POSTA KUTUSU: 749 İSTANBUL
TEMEL DAĞITIM HİMAYEİ ETFAL SOK. ORHANBEY İŞHANI NO 6 KAT 1 DA 1 CAĞALOĞLU İST.

Korutürk Ecevit ve Demirel'le bugün ilk görüşmeyi yapıyor

"Aranan Hükümet" halkın sorunlarını çözemez!..

● Korutürk, Çankaya'da Ecevit ve Demirel'le bir hükümet formülü oluşturmaya çabalarken, ABD ve diğer NATO'cu emperyalistler bir "Sıkıyönetim Hükümeti"nin en uygun çözüm olduğunu savunuyorlar. Sosyalist gözlemciler ise bu parlamentodan çıkacak bir hükümetin halkın sorunlarının hiçbirine çözüm bulama yacağına dikkati çekiyorlar

Ankara (Politika) — Ecevit Hükümeti'nin istifasından sonra ortaya çıkan hükümet sorununa çözüm bulmak amacıyla Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk bugün saat 11'de CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'i kabul ediyor. Ecevit-Korutürk görüşmesi kamuoyuna «olağan haftalık görüşme» olarak sunuldu. Korutürk daha sonra da AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'i saat 17.00'de Çankaya Köşkü'nde kabul edecek.

Korutürk'ün temaslarına başlamasıyla birlikte başkent siyasal kulislerinde de yeni hükümet formülleri üzerinde yoğun bir haber trafiği başladı. Çeşitli formüller ve kompozisyonlar üzerinde duruluyor ve bu konularda özellikle AP ve CHP Genel Merkezlerinden eğilim saptamaları yapılmaya çalışılıyor.

Bu arada emperyalist merkezlerde de Türkiye'nin hükümet sorunu tartışılırken, bir «sıkıyönetim hükümeti» kurulması propogandasına da ağırlık verildiği gözden kaçmıyor.

Nitekim ABD ve NATO'cu emperyalist merkezlerin söz cülüğünü yapan Frankfurter Algemaine Zeitung'da önceki gün yayınlanan bir yorumda bu açıkça ileri sürüldü.

Gazete bu konudaki yorumunda özetle şöyle dedi: «Ana görevi erken parlamento seçimleri hazırlamak olan bir sıkıyönetim hükümeti, Türkiye'nin karışık durumuna bir çözüm getirmekte şimdiki muhalefetin sıralarından oluşturulacak bir komisyondan, ya da Ecevit'in uzun pazarlıklar sonucunda belki kazanabileceği Erbakan'ın MSP'si ile kurulacak bir hükümetten daha çok katkıda bulunabilir.»

Ancak sosyalist gözlemci-

(Dev. Sa. 7. Sü. 7'de)

TKP: "En önemli sorun soldaki güçlerin eylem birliğidir"

● TKP'nin Sesi Radyosu'nun dünkü yorumunda ABD ve NATO'nun dayattığı baskıcı ve zorba rejim planlarına karşı yığın eylemlerini güçlendirmek, demokrasi hareketini yaygınlaştırmak, tüm ulusal güçleri bu hareket içinde toparlamak ve eylem birliğini somutlaştırmakla bu planların bozulabileceği belirtildi

İSTA (Dinleme Servisi) — Türkiye Komünist Partisi'nin Sesi Radyosu dün yayınladığı seçimlerle ilgili bir yorumda «Bugün soldaki güçlerin eylem birliği kadar önemli bir başka sorun yoktur» dedi. TKP'nin Sesi Radyosu'nun yorumunda ABD'nin ve NATO'cu emperyalistlerin Türkiye'ye baskıcı ve zorba bir rejim dayatma planları içinde oldukları vurgulanarak, «yığın eylemlerini güçlendirmek, demokrasi hareketini yaygınlaştırmak, tüm ulusal güçleri bu hareket içinde derleyip toparlamak, eylem birliğini somutlaştırmak»la bu planların sonuçsuz bırakılabileceği belirtildi.

TKP'nin Sesi Radyosu'nda yayınlanan yorumun bu konuya ilişkin bölümünde aynen şöyle dendi:

(Dev. Sa. 7. Sü. 8'de)

"Mamak Cezaevi haberimiz" yüzünden Ankara temsilcimiz sıkıyönetime götürüldü

■ Gazetecilerin haberin kaynağını açıklama hakkı Anayasa güvencesi altında bulunuyor fakat Ankara sıkıyönetimi haberin kaynağını öğrenmekte ısrar ediyor.

Ankara (Politika) — Gazetemizin önceki günkü sayısında yayınlanan Mamak Cezaevin'deki tutukluların ziyaretçilerinin gözaltına alındığına ilişkin haberimizden dolayı gazetemizin Ankara

(Dev. Sa. 7. Sü. 4'de)

TUDEH Genel Sekreteri Nurettin Kianuri

İran komünistlerinin partisi TUDEH tekrar yasallaştı

● TUDEH Genel Sekreteri Nurettin Kianuri bir basın toplantısı düzenleyerek, partisinin politikasını anlattı. Kianuri, tüm demokrasi güçlerinin eylem birliğini savunarak, Kürdistan Bölgesi'nde ordunun harekatına son verilmesini istedi

Dış Haberler Servisi — İran komünistlerinin partisi TUDEH, yürüttüğü savaşım sonucu tekrar açık çalışma hakkını kazandı. İran'da, TUDEH Merkez Komitesi yayın organı «Mardum»un (Halk) yanısıra 11 gazetenin legal olarak yayınlandığı, TUDEH'in emekçi halk içindeki etkinliğinin sürekli arttığı bildirildi. «Halkın Fedaileri» örgütünün ise dördüncü kez bölündüğü ve eski taraftarlarının TUDEH'e geçtikleri öğrenildi. İran Komünist Partisi TUDEH, Genel Sekreteri Nurettin Kianuri dün yerli ve yabancı gazetecilerin katıldığı bir basın toplantısı düzenle-

(Dev. Sa. 7. Sü. 1'de)

İşadamları erken seçim hükümeti istiyor

● Nuh Kuşçulu: "Şimdi erken seçime gidecek bir hükümetin oluşturulması gerekir. Yamalı bohça gibi hükümetler, ekonomik sorunlara köklü çözümler getiremediler"

■ OSMAN İRİZ

İstanbul — Sanayiciler ve işadamları seçim sonuçlarını olumlu bulduklarını ve halkın demokrasiye sahip çıktığının görüldüğünü açıkladılar. Sanayiciler ara seçimlerin Parlamentoda güçlü bir hükümet formülü oluşturacak çapta büyük değişikliklere yol açmadığı için en kısa zamanda güçlü bir hükümetin oluşturulması bakımından genel seçimlere gidilmesini istediler. Erken seçim için geçici bir hükümetin oluşturulmasından yana olduklarını açıklayan sanayici ve işadamları gazetemize şunları söylediler:

İbrahim Bodur: (İstanbul Sanayi Odası Başkanı) Halkın eğiliminin ortaya çıkması bakımından seçim sonuçlarını olumlu buluyorum. Halkın demokrasiyi benimsediği ve küçük grupçukların söylentilerinin asılsız olduğu ortaya çıkmıştır. Beklenen otorite ve politikacıların karşılıklı iyi niyete dayanan davranışları devlete hakim olmalıdır.

Şu anda erken seçime gidecek bir hükümet desteklenecek tek alternatiftir. Partilerin aralarında anlaşarak erken seçime gitmeyi ve geçici bir hükümeti oluşturmayı denemeleri şarttır. Başka türlü bir hükümetin sorunların üstesinden gelebileceğini sanmıyorum. Sorunlar büyük boyutlara ulaşmıştır. Ancak güçlü bir hükümet bu sorunların üstesinden gelebilir. Halkın demokrasi bilinci seçimlerde yeni bir hükümet oluşturacak partiyi seçme düzeyindedir. Onun için en

(Dev. Sa. 7. Sü. 2'de)

Nusaybin'de 10 bin 500 tarım işçisi greve gidiyor

Diyarbakır (THA) — Mardin'in Nusaybin Ovası'ndaki pamuk tarlalarında çalışan 10 bin 500 tarım işçisinin, sendika ile işveren arasında çıkan toplu iş sözleşmesi uyuşmazlığı nedeniyle greve gideceği açıklandı.

Nusaybin Ovası'ndaki pamuk ekili arazilerde çalışan işçiler adına toplusözleşme yetkisine sahip Doğu Bölgesi Devrimci Tarım - İş Sendikası I. Bölge Temsilcisi Ali Ergun, 40 işyeri işvereni ile anlaşmazlığa düşülmesi nedeniyle grev hazırlıklarına başladıklarını söyledi.

Ali Ergun THA muhabirine konuya ilişkin yaptığı açıklamada, pamuk tarlalarında çalışan 10 bin 500 tarım işçisi adına imzalanmak istenen toplu iş sözleşmesine işverenlerin yanaşmadığını, uzlaştırma kuruluna katılmamaları nedeniyle grev uygulamasına başlayacaklarını söyledi. Ergün, «Sendika olarak tüm iyi niyetimizi gösterdik. Ancak, işverenler sömürülerini

(Dev. Sa. 7. Sü. 8'de)

Kocaeli Valisi 40 saglık emekcisini göreve başlatmıyor

Kocaeli (İSTA) — Antidemokratik uygulamalarıyla tanınan Kocaeli Valisi İbrahim Ural'ın, 3-4 aydan bu yana İzmit'e tayini çıkmış veya naklen gelmiş olan sağlık emekçilerini göreve başlatmadığı öğrenildi.

Sayıları 40'a yaklaşan hemşire, ebe, büro memuru, kimyager ve biyolog, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'ndan atanma yazıları gelmiş olmasına karşın, Kocaeli Valisi İbrahim Ural tarafından «personele ihtiyaç yok» gerekçesiyle göreve başlatılmadı. Bu uygulama nedeniyle maaş alamayan personelin açlık ve sefaletle karşı karşıya kaldıkları bildiriliyor.

(Dev. Sa. 7. Sü. 3'de)

Silahlı Kuvvetler sağlık personeli için "Tamgün" Yasası hazırlandı

Ankara (ANKA) — Silahlı Kuvvetler'de çalışan personelin «Tamgün çalışma» tazminatlarını «ast-üst» durumunu dikkate alarak yeniden düzenleyen bir yasa tasarısı hazırlanarak Millet Meclisi'ne verildi.

Silahlı Kuvvetler personelinin «Tamgün tazminatı» ile ilgili yasa tasarısının gerekçesinde, daha önce Millet Meclisi'nden geçen Tamgün Yasası'nın «kendine özgü yapısı bulunan Silahlı Kuvvetler içinde bir takım çelişkiler ortaya çıkardığı» kaydedildi. Gerekçede, «Hiyerarşik düzende bozulmalar baş göstermiş ve rütbe-maaş statüsü altüst olmuştur» denildi.

AP, azınlık hükümeti kurmaktan yana değil

● MSP: "Altı ayda Türkiye'yi düzeltirim diyen Demirel hükümeti kursun"
● Yeni bir MC konusunda MSP'den çelişkili açıklamalar yapılıyor
● MSP sözcüsü Battal: "MHP'li yeni bir hükümet içsavaşı başlatır"
● MSP Genel Başkanı Yardımcısı Kazan: "AP - MSP - MHP hükümeti de olabilir"

Haber Merkezi — AP Meclis Grup Başkanvekili Esat Kıratlıoğlu «Bu aşamada tek başına hükümet kurmamız mümkün değildir» derken, MSP sözcüsü Şener Battal, «Türkiye'yi altı ayda düzeltirim diyen düzeltirim diyen meti kursun» şeklinde konuştu.

AP Grup Başkanvekili Esat Kıratlıoğlu THA'ya yaptığı açıklamada «Millet, son seçimler itibariyle yalnız AP'ye güvenebileceğini ortaya koymuştur. Ancak, Millet Meclisi'ndeki ekseriyetimiz şu anda tek başına bir hükümet

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Bank-Sen: "Faşizmi güçlendirecek hükümetlere izin yok,,

● Metin Denizmen, seçimlerin anti-demokratik bir ortamda yapıldığını, bütün bu koşullara karşın emekçi yığınların demokratik haklarına sahip çıktıklarını söyledi
● BANK-SEN açıklamasında eylem birliği'nin kitlelerin güvenini kazandığı belirtildi

İstanbul (Politika) — BANK-SEN Genel Başkanı Metin Denizmen dün yaptığı açıklamada seçim sonuçlarını değerlendirdi. Denizmen işçi ve emekçilerin gericiliği ve faşizmi güçlendirecek hükümet formüllerine geçit vermeyeceğini belirterek, bu seçimlerin sağlıklı bir değerlendirmesinin ileriye dönük mücadele perspektifine yeni boyutlar kazandıracağını söyledi.

(Dev. Sa. 7. Sü. 6'da)

ABD, Sovyet silah indirimi çağrısının NATO'da açtığı çatlağı kapatmaya çalışıyor

● Sosyalist ülkelerin parlamento temsilcileri, NATO ülkelerinin parlamentolarını Sovyetler Birliği'nin nükleer silah indirimi önerisini desteklemeye çağırdı

● Pravda: Roketlerin sahibi olan ABD, bir gün Batı Avrupa devletlerinin başına bir felaket açabilir

Dış Haberler Servisi — Sosyalist ülkelerin parlamento temsilcileri, NATO ülkelerinin parlamentolarını, Sovyetler Birliği'nin nükleer silah indirimi önerisini desteklemeye çağırdı. Sosyalist ülkeler parlamento temsilcileri, Prag'da yaptıkları bir toplantıda NATO ülkeleri parlamentolarına bir çağrı yayınlayarak, NATO'nun Batı Avrupa'ya yeni nükleer silahlar yerleştirmesinin, Avrupa'da güç dengesini bozacağına işaret ettiler ve NATO'nun bundan vazgeçmesini istediler. Çağrıda, yeni bir silahlanma döneminin başlatılmaması ve Avrupa'da uluslararası güvenliğin artırılması için, Sovyetler Birliği'nin önerdiği nükleer silah indiriminin kabul edilmesi istendi.

Bilindiği gibi Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev, Demokratik Almanya'nın 30. kuruluş yıldönümünü kutlamaları sırasında Berlin'de yaptığı bir konuşmada, Sovyetler Birliği'nin Demokratik Almanya'daki birliklerinde tek yanlı indirim yapacağını açıklamış ve

(Dev. Sa. 7. Sü. 1'de)

Bayram nedeniyle ek tren seferleri konulacak

Ankara (A.A.) — Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt, «Cumhuriyet ve Kurban bayramları nedeniyle 25 Ekim Perşembe gününden itibaren artan yolcu talebini karşılamak için ek tren seferleri konulduğunu ve mevcut trenlere vagonlar eklendiğini» söyledi.

Öngüt, dün yaptığı açıklamada, sefere konulan ek ekspreslerle 2 bin 48, ekspreslere vagonlar eklenmesi ile de 9 bin 504 olmak üzere toplam 11 bin 552 yolcu kapasitesinin sağlandığını bildirdi.

Ulaştırma Bakanı Öngüt'ün verdiği bilgiye göre, trenlerin hareket tarih ve saatleri şöyle olacak:

26.10.1979 Cuma ve 4.11.979 Pazar günleri Ankara - Haydarpaşa - Ankara arasında karşılıklı 600 kişilik Pulman vagonlu ekspresler sefere konuldu. Bu trenler Ankara'dan 23.00'de kalkacak, Hay

(Devamı Sa. 7. Sü 3'de)

Mamak cezaevinde direniş sürüyor

Adıyaman'da 3 kişi öldü, sokağa çıkma yasağı kondu

● Gebze MHP İlçe Başkanı öldürüldü
● İstanbul'da bir MIT emeklisi vuruldu
● Bursa'da ilerici Avukat Cengiz Göral'i öldürmekten sanık bir MHP yanlısı yakalandı,

● Haberi 7. Sayfada

Adana'da tutuklanan polis sayısı 14'e çıktı

Adana Emniyet Müdürü'nün öldürülmesi Adana Cezaevi'nde planlanmış

Haberleri 8. Sayfada

yazdıkça

ADİL ÖZKOL

Seçim

Son seçim, 1977 seçimleriyle karşılaştırıldığında, pek çok açıdan değerlendirmeye değer yenilik ve zenginliktedir. Ve de, bu son seçim, kimilerince derş alınması gereken, çok ciddi bir olgudur.

Bu seçimlerin çok açık ilk sonucu, CHP'nin büyük bir kayba uğraması ve kelimenin gerçek anlamıyla umudun tükenişidir, ne ki, CHP'nin kaybı «sağ»ın ve özellikle de AP'nin kazancı olarak değerlendirilemez. Daha açığı, «sağ» partilerin ve AP'nin oylarında 1977'ye oranla ciddi bir artış yok. Demek ki, CHP'nin kaybettiği oylar, genelinde sağa ve özelinde de AP'ye gitmedi...

Oysa, CHP'nin oyları, 1977'ye oranla yaklaşık bir milyon geriledi. Peki, bu oylar nereye gitti? CHP'nin kaybettiği oyların bir bölümü sola, CHP'nin soluna gitti. Arta kalanlar ise, sandığa küstüler.

«Sağ» partilerin oylarını korumaları bile, bir sürpriz değil midir? Değildir. Koca umut dağının, küçücük bir fare bile doğuramayışı, nasıl CHP'nin sırtını yere getirdiyse, aynı faktör, «sağ» partilerin oylarını korumalarına da hizmet etti...

Peki, CHP sonuçtan gereken dersleri çıkarabilir mi dersiniz? O, genelde işçi sınıfı partisi gerçeğine ve özelde kendi soluna, emekçi yığınların isteklerine kapalı olan gözlerini ve kulaklarını açabilecek midir acaba?

CHP, bu büyük yenilginin, emperyalist odakların, IMF'nin, NATO'nun, Dünya Bankası'nın reçetelerinden ve bu reçeteler, uyarınca yürütülen ekonomi politikalarından kaynaklandığını kavrayabilecek midir?

Ve CHP, ülkede 1975 başından beri varolan ve sürekli tırmandırılan faşist terörün, Faşist Parti'den, onun açık-gizli yan kuruluşlarından, emperyalist odaklardan kaynaklandığını kavrayabilmiş midir acaba?

CHP yöneticileri, en aşağılık yöntemlerle antikomünizm yapmayı, bundan böyle de sürdürürler mi dersiniz? Ve de CHP bundan böyle de, demokratik yığın örgütlerine, işçi sendikalarına kama sokmaya ve onları bölmeye yönelik girişimlerini sürdürecekler mi dersiniz?

Kırdığı cevizler çoktan kırkı geçen CHP, bu yapısıyla ceviz kırmayı sürdürecek ve kesinlikle adam olmayacaktır. Ola ki, CHP'nin tabanından ve şu ya da bu kademesinde bulunan demokrat, ilerici ve yurtsever kişiler olağanüstü bir kurultayla, CHP yönetimini tarihin çöplüğüne atabilsinler... CHP'de yapılabilecek tek olumlu girişim, bu olabilir... Başka hiç bir şey değil.

Bu son seçimlerden çıkan bir başka önemli sonuç da, beklenenin aksine, eli kanlı Faşist Parti'nin oylarında önemli bir gerilemenin ortaya çıkmamasıdır. MHP'nin oylarında önemli bir düşmenin gözlenemeyişinin temel nedenlerinden birisi de, hiç kuşku yok, CHP'nin yanlış tutumu, onun Faşist Parti'yi sürekli aklayan, meşru gösteren politikasıdır...

Ancak, olanlara ve seçim sonuçlarına bakıldığında, kesinlikle söylenebilir ki, MHP oylarını yasa dışı yöntemler kullanarak koruyabilmiştir. Faşist Parti, seçim bölgesi dışındaki militanlarını, seçim olan illere aktarmış ve bunlar, seçim kütüklerine kaydettirilerek oy kullanmışlardır. Aynı biçimde, Faşist Parti, belli illerde, sandık görevlilerini de seçim bölgesi dışından getirmiş ve bu kişiler de oy kullanmışlardır.

Faşist Parti'nin kullandığı bir başka yasadışı yöntem de, bu partinin güçlü bulunduğu ve terörle seçim sandıklarına egemen olduğu illerde, sandık başına gitmeyen seçmenlerin oylarını MHP'ye aktarılmış olmasıdır. Seçim sonuçlarını, ilerici basında gözlediğiniz zaman, ortaya apaçık bir gerçek çıkıyor. MHP'nin güçsüz olduğu illerde seçime katılma oranı, yüzde 60 ile 75 arasında değişiyor. MHP'nin güçlü olduğu ve terör estirdiği illerde ise, seçime katılma oranı, yüzde 80'in ve kimilerinde yüzde 85'in üstünde...

Bu illerde yapılacak ciddi bir kovuşturma, MHP'nin bu seçimlerde uyguladığı yasadışı yöntemleri açığa çıkarabilecektir...

Bu son seçimlerin, İşçi Sınıfı Partisi ve öteki sol güçler açısından taşıdığı önem ve alınan sonuçlar, bunların değerlendirilmesi, bir başka yazımızın konusu olacaktır...

FORUM

İşverenlerin TRT çıkartması

Toplumumuzdaki demokrasi, bağımsızlık, barış ve sosyalizm mücadelesi yükselen bir ivmeyle sürüyor. Bu mücadele sürecek ve TRT çalışanları bu mücadelenin içinde yer alacaklar. Bunu öncelikle faşistler olmak üzere herkes böylece bilsinler.

Mehmet BARÇIN

TRT Danışma Kurulu, 4-5 Ekim günlerinde Ankara'da toplandı. Danışma Kurulu bir karar organı değil. Adı üstünde bir «danışma» organı. Ne var ki, katılanların temsil ettiği çevreler yüzünden bu toplantı çok önemli. Zira toplantıda yapılan eleştiriler ve dile getirilen görüşler, etkin kurumlar adına yapılıyor.

Her yıl yinelenen bu toplantılara katılma hakkına sahip belli başlı örgütler şunlar: Parlamentoda grubu bulunan partiler, bazı bakanlıklar, basın kuruluşları, Diyanet İşleri Başkanlığı, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu, Türk-İş, Türkiye Ziraat Odaları Birliği Başkanlığı, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu Genel Başkanlığı, Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Derneği Başkanlığı... vb.

İki gün süren toplantının açış konuşmasını TRT Genel Müdürü Cengiz Taşer yaptı. Taşer, TRT'nin bir yıllık çalışmalarını sergiledikten sonra kurul üyelerine söz verdi.

● İŞVERENLER ALDI SAZI ELİNE

İlk sözü, Türkiye İşverenler Sendikası Konfederasyonu Genel Başkanlığı adına Ahmet Yolaç aldı. Yolaç'ın TRT'ye ilişkin görüşleri özetle şöyle:

«Biz dünyanın dördüncü büyük devletiydik. Şimdi esamemiz okunmuyor. Bunun sebebi aslımızı unutmamız, aslımızdan uzaklaşmamızdır. Bunda TRT'nin önemli ölçüde payı vardır. Şimdi TRT'de yapılan birkaç programa bir göz atalım. Asiye Nasıl Kurtulur programı sınıf şuuru aşılamaktadır. Seyahatname ile Türk toplumu küçük düşürülmüştür. Hayatım Roman tam bir komünizm propagandasıdır. Bu filmler, programlar göstermektedir ki, TRT Marksist propagandasının aletidir. (...) Bir ülkede temel yayın organı bu hale düşerse, o ülke için tehlike çanları çalıyor demektir. (...) 30 Ağustos günü yapılan bir söz programında Nazım Hikmet'e söz verilmiştir. Kızıl şarin şiirleri program boyunca çalınmıştır. (...) Türk adaleti er geç TRT yöneticilerinden hesap soracaktır.»

Bu sözler TRT'ye ve TRT'nin kişiliğinde tüm ilericilere, demokratlara, sosyalistlere savrulan bir tehdittir. Ancak ne TRT çalışanları, ne de diğer yurtsever unsurlar böyle kuru gürültüye, boş tehditlere kulak asacak kimseler değildir.

● BİR KÜRŞAT SOLAK VAR

TRT Danışma Kurulunda ikinci eleştiriyi, Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu Genel Başkanlığı adına Kürşat Solak yaptı. Bu konuşma oldukça kısa sürdü. Solak, kendisinden önce yapılan konuşmaya aynen katıldığını belirttikten sonra şunları söyledi:

«Bir ülkede orta tabakalar yoksa, o ülkede demokrasi yoktur. Marksist gruplar orta tabakalara karşıdır. TRT Marksist bir görüşün peşinde sınıf şuuru aşılamak görevini üstlendiği için bizlere karşıdır. Benden önceki arkadaşımın söylediklerini benimsiyorum, ona katılıyorum ve diyorum ki: TRT yöneticilerinin hesap verecekleri günler uzak değildir.»

● AKORTLU BİR SES

Üçüncü eleştiriyi MHP adına Yaşar Okuyan yaptı. Okuyan'ın sazı, işverenlerin sazlarına son derece uygun. Yani akortlu. MHP Genel Sekreter Yardımcısı, bu eleştirileriyle kimlerden yana olduğunu, daha doğrusu kimlerin düdüğünü çaldığını açıkça gösterdi.

Okuyan'ın sözleri, daha doğrusu tehditleri önceki iki konuşmacıdan hiç farklı değil.

«Burada yapılan konuşmalar TRT tarafından kitap haline getirilecektir. Bu kitabın TRT açısından bir yararı olmayabilir. Ama bizim açımızdan yararı büyüktür. Bir kere bu kitap, konuşmaların tarihe intikal etmesine yol açacak, yani belge olacak; diğer yandan da, çok yakın bir gelecekte TRT yöneticilerinden hesap sorulacağından, yine belge olarak bu toplantının tutanaklarının yer aldığı kitaba bakılacaktır. (...) TRT Türk'ün aile müessesesini TRT milletin birliğini bozan, taraflı, maksatlı, belli bir amaca yönelik, Ecevit'in istasyonu halinde bir kuruluştur. (...) TRT Milliyetçi Hareket Partisi'ne karşı kasıtlı yayınlar yapmaktadır. Söz gelişi Ağca olayı. İddiaya göre Mehmet Ali Ağca adlı biri Abdi İpekçi'yi vurmuş. Askeri savcı aslını esasını öğrenmeden Ağca'nın MHP'li olduğunu söyledi. O savcıdan hesap soracağız» dedi. (...) «Günün birinde silahlı saldırıya uğrarsak TRT'yi sorumlu tutacağız.»

● SÖZ KERVANCI'NIN

Yaşar Okuyan'dan sonra sözü Mehmet Kervancı aldı. Kervancı ünlü bir ad. Ününü, İmran Öktem'in cenaze namazının kılınmasına karşı çıkıp dinsel bir skandal yaratmasıyla elde etmişti. Şimdilerde makamı bir hayli yüksek. Maltepe Camii İmamlığından Diyanet İşleri'nde önemli bir müdürlüğe yükselmiş. Kervancı şöyle diyor:

«TRT'de Turan Dursun'un Uygarlık Yolun'da adlı bir programı yayınlanıyordu. Program materyalizmi savunuyordu. TRT Genel Müdürlüğünden rica ettik. Anlayışla karşıladı bizi ve hemen bu programı yayından kaldırdı. (Sözü geçen program gerçekten yararlı, dinleyicisiyle ilişki kurabilmiş bir dizöydi.) (...) Eskiden dini yayınlar isabetle yürütülmüyordu. Şimdi çok iyi yapılıyor. TRT'de bu programı yürüten Faruk Ermemiş'e teşekkür ederiz.» (O Faruk Ermemiş ki, yaptığı programlarda Zemzem kuyusunun melekler tarafından kazıldığını radyoda anlatıyor)

● OLUMLU SESLER

TRT Danışma Kurulu'nda hiç olumlu konuşma yapılmamış değil. Nazım Hikmet'i, Sabahattin Ali'yi yayınlayan programları savunan Mahmut Tali Öngören'i, TRT'nin demokratikleştirilmesi yolunda gerçekten ilginç ve yapıcı öneriler getiren Zeki Yücetürk'ü TRT çalışanları unutmayacaklar.

Toplumumuzdaki demokrasi, bağımsızlık, barış ve sosyalizm mücadelesi yükselen bir ivmeyle sürüyor. Bu mücadele TRT'de de sürüyor. Çözüm bekleyen yurt sorunları varoldukça mücadele sürecek ve TRT çalışanları bu mücadelenin içinde yer alacaklar.

Bunu öncelikle faşistler olmak üzere herkes böylece bilsinler.

İLAN

ARAZİ SATIN ALINACAKTIR

Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğüne bağlı Bursa Linyitleri İşletmesi Müessesesi Müdürlüğü tarafından Marmara ve Ege Bölgesinde dinlenme kampı için arazi satın alınacaktır.

Arazilerin satın alınmasında aracı kabul edilmeyecek ve bedeli peşin ödenecektir.

Satın alınacak arsa veya arazilerin aşağıdaki özellikleri olması gerekmektedir.

1— Deniz kenarında ve asgari 100 metre deniz cepheli arsa 30 dönüm civarında dinlenme kampı olabilecek nitelikte,
2— Su ve elektrik temini mümkün
3— Müstakil tapulu veya 30 dönümü tamamlayacak şekilde birbirine bitişik ayrı ayrı müstakil tapuları olan,
4— Hukuki ihtilafı olmayan,
5— Tesis yapımına müsait,

İlgilenen arazi sahiplerinin satış şartlarını içeren yazılı tekliflerini, tapu vs dökümanları da eklemek suretiyle en geç 25.10.1979 tarihi saat 17.00 ye kadar kapalı zarf içinde Müessesemiz Muhaberat Servisine vermeleri rica olunur.

Teklifler 2 ay opsiyonlu olacak ve Müessesemizi hiçbir şekilde bağlamıyacaktır.

ADRES:
T.K.İ.
BURSA LİNYİTLERİ İŞLETMESİ
MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜ
Fevzi Çakmak Cad. İller Bankası Binası Kat 1
BURSA

(Basın: 22589) — 2513

yorum

OYA BAYDAR

Sol oylar

«SOL oylar»ın değerlendirilmesi konusundaki yanılgılar, basında ve siyasal çevrelerde sürüp gidiyor. MHP'nin son derece kasıtlı ve bilinçli «küsurat partileri» edebiyatı, aslında, çok önce CHP sağ kanadının bu konuda geliştirdiği görüş ve propagandadan farklı değil. AP'si, CGP'si ile diğer tüm burjuva partileri de seçimlere sol adına katılan sosyalist veya «sol» partilerin gücünün, daha doğrusu güçsüzlüğünün aldıkları oylarla ortaya çıktığını kanıtlama çabasındalar. Ama aslında tüm burjuva partilerinin en büyük korkularının komünizm, sosyalizm, sol olduğu seçim propaganda konuşmalarından, demeçlerden, yorumlardan apaçık ortaya çıkıyor. İnsanın, «madem sol bu kadar güçsüz, o halde sıkıntınız derdiniz nedir?» diye soracağı geliyor...

ASLINDA seçimlere katılan TİP, TSİP ve işçi sınıfı destekli İstanbul bağımsız senatör adayı Önger bir yana bırakılırsa, seçimlere sol adına iki parti daha Sosyalist Devrim Partisi ve Birlik Partisi katıldı. Bu partilerin nitelikleri, ne kadar sol oldukları, sosyalizmle ilişkileri veya ilişkisizlikleri ayrı bir yazı konusu. Ancak burada, propagandalarını sosyalizm, sömürü, emekçi yığınların kurtuluşu kavramları üzerine kurdukları için, bu partileri de seçimlere katılan sol partiler arasında sayalım.

O ZAMAN görülen o ki, sol parti ve adayların aldıkları oyların toplamı, Türkiye'nin bugünkü koşullarında, hiç de küçümsenecek gibi değil. Hatta daha da daraltıp, TİP, TSİP, ilerici bağımsız aday oylarının toplamını sosyalist oy olarak değerlendirirsek, alınan 130-140 bin oyu hiç küçümsememek gerek.

ÖTE YANDAN ve en önemlisi, daha önce defalarca söylendiği gibi, bu oyların niceliği (sayısı) niteliğinden arka planda geliyor. O niteliği ise, hiç küçümsememek gerek. Sosyalistlerin, seçimleri oy avcılığı olarak görmedikleri; seçimlerden sadece oy değil, aynı zamanda ve öncelikle ajitasyon-propaganda-örgütlenme bütünlüğünde ileri adımlar atabilme yolunda yararlandıkları, yararlanmaya çalıştıkları bir gerçek. Bu açıdan bakıldığında da, sol oylar önem kazanıyor. O sol oyların çok önemli bölümü, —eğer başarılı ve kalıcı— bir bilinçlendirme, örgütleme çalışması sürdürülebilirse, niceliğinin kat be kat üstünde anlam ve önem kazanabilir.

SOL OYLARIN ilk bakışta ortaya koyduğu çok önemli gerçeklerden biri de sosyalizmin kendi iç sorunlarıyla ilgili: Seçim öncesi tüm tahminlere, özellikle kendi kendilerine biçtikleri değerlere rağmen, eylem birliğine yanaşmayan, «sadece ben varım» sekterliğini ve yanılgısını sürdüren TİP'in, TSİP'den çok daha az, hemen hemen yarısı oranında oy alabilmesinin üzerinde durmak gerek. En başta da TİP'li arkadaşlar, TİP tabanı düşünmelidir bu sonuçlar üzerinde. Düşünmelidir ve varılabilecek tek sonuca: Sekterliğin, kendini öncü ve tek saymanın hayatın gerçekleriyle asla bağdaşmadığı sonucuna varabilmelidir. TİP yönetimi de, çok önem verdikleri oy sayılarındaki bu niceliksel zaafı örtbas etmek yerine, gerçekçi değerlendirmeleri yapabilmelidir.

BU ARADA, bir diğer önemli nokta, İstanbul'da, işçi sınıfının örgütlü gücünün desteklediği Önger'in, TİP, TSİP toplamından fazla, bunlara SDP de eklenirse, tümünün toplamına çok yakın oy almasıdır. Bu sonuçtan da çıkarılacak çok ders vardır. Hele bağımsız aday olmanın, seçimlere parti olarak katılmaya göre ne kadar büyük dezavantajları olduğu düşünülürse...

KISACA, ilk bakışta «sol» oylar, iki çok önemli sonuca işaret etmektedir. Türkiye emekçi halkı «sol»dan değil, kendisine sol adına sunulan burjuva reformculuğundan, sahte soldan uzaklaşmaktadır, ama gerçek sol arayış içindedir.

İKİNCİSİ DE işçi sınıfının birliğinin sağlanması, ulusal demokratik güçlerin birliğinin sağlanması zorunludur. Bu birlik politikasının dışında kalan, birliği reddeden gerilemekte, güçsüzleşmekte; birlikten yana en küçük adım ise, o adımı atanlar adına da en verimli sonuçları doğurarak sol'un, sosyalizmin yığınların gözünde seçenek olmasında, güçlenmesinde önemli bir temel taşı oluşturmaktadır.

Okurlardan Politika'ya

Öğretmenlere kalkan eller kırılacaktır!

29 Eylül 1979 Bursa en acılı, en utanılası bir gününü yaşadı o gün. Evet, utanılası bir gününü yaşadı Bursa. Çünkü o gün, cehaletin karanlığını yırtan öğretmenlere saldırıldı acımasızca. Silahsız, korumasız öğretmenlere saldırıldı kitle halinde. Bundan daha utanılası bir durum olabilir mi? 29 Eylülde Bursa'da valisiyle polisiyle kendilerine alfabeyi öğretenleri unuttular. Halkın bu en değerli evlatlarına saldırdılar. Öğretmenlere saldıranlar, saldırtanlar kendi resmi dairelerinde, camlı çerçeveli «muallimler yeni nesil sizlerin eseri olacaktır» sözlerine ve bu sözlerin sahibine bakınca hiç mi utanmadılar.

30 Eylül tarihli boyalı basında «valinin izin vermemesine rağmen miting yapmak isteyen öğretmenlerle güvenlik kuvvetleri çatıştı» dendi ve jandarma dipçiğiyle sol göğsü çürümüş ve kalbi bu darbeye dayanamayarak duran öğretmenin ölümünü çarpıtmaya çalıştılar.

Bursa Valisi, TÖB-DER mitinginin seçim yasaklarına girdiğini iddia etti ve bunu gerekçe göstererek miting' engellemek istedi. Oysa İl Seçim Kurulu, mitingin seçim yasaklarına girmediğini belirtti. Yasal olarak 48 saat önce yerel mercilere başvurmak yeterli olduğuna göre valinin izin verip vermemesi de sözkonusu değildir. Öyleyse Bursa Valisi, elindeki devlet olanaklarını kullanarak öğretmenlerin bu en doğal hakkını engellemekle ne yapmak istemiştir?

Öğretmenlere sendika hakkı vaadeden bir hükümet döneminde sendikal hak için miting yapmak isteyen öğretmenler dağıtılıyor. Hem de, zorbaca «Özgürlükçü demokrasi» vaadeden Ecevit ne yapmak istiyor?

Bir kere TÖB-DER mitingi, sendikal istemin yükselmesi, tekeller ile işçi sınıfının hesaplaşmaya hazırlandıkları bir toplusözleşme dönemine rastladı «Burjuvazinin eğitim emekçilerine güleryüz göstermesi bir anlamda işçi sınıfına bir tavizdir. Öyleyse bu taviz verilmemelidir. Gerekirse kanla ateşle bastırılmalıdır» Burjuvazi bu hesabı yapmış ve Bursa'da bu oyunu oynamıştır.

Saat onikl sıralarında karşıdaki bir polisle öğretmeni kucaklaştılar. Bir alkış tufanı koptu caddede. Bir saat sonra, aynı polis öğretmenine saldırmak zorunda bırakıldı. Elbette içlerinde bu işi dört gözle bekleyenler de vardı. Ama gerçek o ki, öğretmen ve polis halk çocuklarıdır. Polisleri öğretmen kitlesi üzerine saldıranlar ancak halk düşmanıdırlar.

Genel Başkan yüksek bir yere çıkmış, mikrofonsuz, binlerce eğitim emekçisine seslenmeğe çalışıyordu. «Pankartları indirin» diye seslendi ve bütün pankartlar indi. Ardından mitingin yapılamayacağını, engellendiğini ve dağılmalarını söylemesine fırsat kalmadan saldırdı polis; gözyaşartıcı bombası, copu, dipçiğiyle saldırdı. Binlerce kişi stad duvarının önündeki hendeğe sürüldü. Dipçik ve copla yüzlerce kişi yere serildi. Sanki bu hendek öğretmenler için kazılmış mezar ve stad duvarı da hazır mezar taşıydı. Her taraf jandarma ve polisle sarılmış bir tek çıkış yolu bırakılmıştı: Faşistlerin «çekirge» bölgesi. Buraya kaçmak zorunda kalan öğretmenler de faşistlerin saldırısına uğradılar. Bu satırları yazdığım sırada hâlâ kayıp olanlar vardı.

29 Eylül'de Bursa'da burjuvazi sosyalist-sosyal demokrat - komünist ayrımı yapmadan saldırdı. Her görüşten öğretmenler bu saldırıya karşı omuz omuza direndiler. Aynı acıyı duydular. Ve şu gerçek bir kere daha anlaşıldı ki, faşizme karşı cephe ve eylem birliği oluşmadan faşist tehlike bertaraf edilemez. Artık bu gerçek, ekmek ve su kadar kendini dayatmaktadır.

Öğretmenlere kalkan elleri kırmak için, tüm halka kalkan elleri kırmak için, güçlerimizi birleştirelim. Sekterizmi bir yana bırakıp TÖB-DER'da işbirliğimizi sağlayalım. Ve daha büyük, daha yığınsal eylemlere hazırlayalım örgütümüzü.

FEHMİ YILDIRIM'ın kalbini dipçikle durduranlar, yüzbinlerce öğretmenin haklı mücadelesini durduramayacaklar. Öğretmenlere kalkan eller kırılacaktır.

A. Kadir PAKSOY
Öğretmen

Çorum Valisi ve Emniyet Müdürü emperyalistlerden, savaştan yana mı?

1 Eylül Dünya Barış Günüyle ilgili gece yapmak için tertip komitesi olarak emniyete başvurmuştuk. Emniyet geceye izin vermemiştir. Çorum Emniyet Müdürü Hasan Uyar, gecede gösterilecek filmin yasak olup olmadığını İçişleri Bakanlığı'ndan soracaklarını ve ona göre hareket edeceklerini belirtmiştir.

Tertip Komitesi, 21 gün sürekli emniyete uğrayarak sonucu öğrenmek istemiş ve hep, «Cevap gelmedi yarın uğrayın» yanıtını almıştır. Bu engelleme 2-10-1979 tarihine kadar devam etmiş ve bu tarihte, elimize izin verilmediğine ilişkin bir belge verilmiştir. Belgede «DÜNYA BARIŞ GÜNÜ konulu gece yapmak istediğiniz belirtilmiş olup 5442 sayılı yasanın 11. maddesi uyarınca izin verilmemiştir. İmza Vali Nevzat Şensoy» denilmektedir.

Bu yasa nasıl bir yasadır ki böyle bir geceye izin vermemek için kullanılıyor. İkincisi, Çorum Emniyet Müdürü Hasan Uyar'la, Vali Nevzat Şensoy emperyalizmden ve savaştan yana mıdırlar?

1 Eylül, 2. emperyalist paylaşım savaşı'nın başlangıç tarihidir. Bu savaşta 50 milyonun üzerinde insan ölmüş, bir o kadarı da yaralanmış ve sakat kalmıştır. Dünya Barış Güçleri, «Bir daha savaş olmasın» diye bu tarihi Dünya Barış Günü olarak kabul etmişlerdir. Ve bu gün, her yıl dünyanın dört bir yanında kutlanmaktadır.

Siz Emniyet Müdürü ve Vali, izin vermeseniz de DÜNYA BARIŞ GÜNÜ tüm Türkiye'de olduğu gibi Çorum'da da her yıl yığınsal olarak kutlanacaktır. Bunu engellemeye bırakın sizi, hiç kimsenin gücü yetmeyecektir. Gücünü deneyenler de, başta işçi sınıfımız olmak üzere demokrasi güçlerinden cevaplarını almışlardır.

YAŞASIN 1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ.

YAŞASIN DÜNYA BARIŞ GÜÇLERİ

KAHROLSUN EMPERYALİZM

KAHROLSUN SAVAŞTAN YANA OLANLAR.

Muzaffer BÜKE (Çorum)

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Ara rejimden kâr çıkarma çabasında olan «Pazar Başbakanı.» 2) FKÖ Lideri — Yüce. 3) Tersi, şikar — Düşünce. 4) Olumsuz — Belli bir süreyle verilen ders. 5) Bir hayvan — İstanbul'da bir semt. 6) Altın birimi — Tersi Osmanlı İmparatorluğunda güvenlik sağlayan polis memuru. 7) Tersi, bir içki — Giysi kolu. 8) Tıbbın bir bölümü — Tersi iskambilde birli. 9) Akıl — Askerlikte bir emir — Tersi, kuzu sesi. 10) Tersi üstün — Uzunluk ölçüsü.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) «Her devrin adamları»nın yaşam stratejilerinin dayandığı esas (iki kelime). 2) Tersi, bir hayvan — Tersi varsayım anlatan kelime. 3) Uzaklık ifade eder — Mısır Devlet Başkanlarından. 4) Namus — Tersi ayrım. 5) Bir erkek adı — Zaman bildiren araç. 6) Türk Tarih Kurumu'nun kısa yazılışı — Yara ilacı. 7) Tersi, içki paylaştıran, dağıtan kişi — Bebeğe emir. 8) «Faşizme Karşı Savaşım» haftasında İzmit'de öldürülen ilerici gencin soyadı. 9) Yabancı — Tersi, kurşun simgesi — Yapıt. 10) Yapılması resmi müsaadeye bağlı bir iş için alınan izin kağıdı, belgesi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Mardin — İsa. 2) Ellaçık — İK. 3) Gammazla. 4) Ab — Ra — IIS 5) Lakirdiyat. 6) Om — Ek — Bari. 7) Main — Ran. 8) Hanedan. 9) emekeK. 10) ikayriT — Ta.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Megalomani. 2) Alabama. 3) Rim — İhya. 4) Dam — Lena. 5) IraçaK — neR. 6) nırıK — Remi. 7) Ki — İbadet. 8) Alyanak. 9) Sİ — İAR — Net. 10) Akustik — Ka.

Eylembirliği mitingine 3 federasyon üyesi işçiler katıldı

Fransa'da göçmen işçi hakları için büyük bir miting düzenlendi

● EV KİRASINI ÖDEYEMEYEN PARİSLİLER KENTİ TERKEDİYOR

Paris (ANKA) — Fransa'nın başkenti Paris'te, ülkedeki yabancı işçilerin haklarını savunma amacıyla bir gösteri yapıldığı bildirildi.

Gösteri, Genel - İş Konfederasyonu, Fransız Demokratik - İş Konfederasyonu ve Ulusal Eğitim Federasyonu'nun çağrısı üzerine düzenlendi.

Fransa'da yabancı ve yerli işçiler arasında ayrım yapılmasını kınayan göstericilerin yürüyüş sırasında, özellikle ırk ayrımı aleyhinde sloganlar söyledikleri bildirildi.

Bilindiği gibi, Fransa'da aralarında Türklerin de bulunduğu birçok yabancı göçmen işçi çalışıyor.

Öte yandan giderek hızla artan ev kiralarını ödeyemeyen Paris'lilerin kenti terk ettiği açıklandı.

Resmi verilere göre 1975-78 arası 206 bin kişi Paris'i terketti. Nüfusu 2 milyon 100 bin olan kentin her yıl 50 bin kişiyi kaybettiği bildirildi. Uzmanların araştırmasına göre kenti ev kiralarını ödeyemeyen dar gelirliler terkediyor. Çok az bir kısmını da hava kirliliğinden kaçarak kent dışındaki villalarına giden zenginler oluşturuyor.

İSVİÇRE'DE SEÇİM KAMPANYALARI HALKI "UYUTUYOR"

Cenevre (THA) — İsviçre'de hafta sonunda düzenlenecek genel seçimler için yapılan seçim kampanyalarının çok sönük geçtiği ve halkı tam anlamıyla «uyuttuğu» bildirildi.

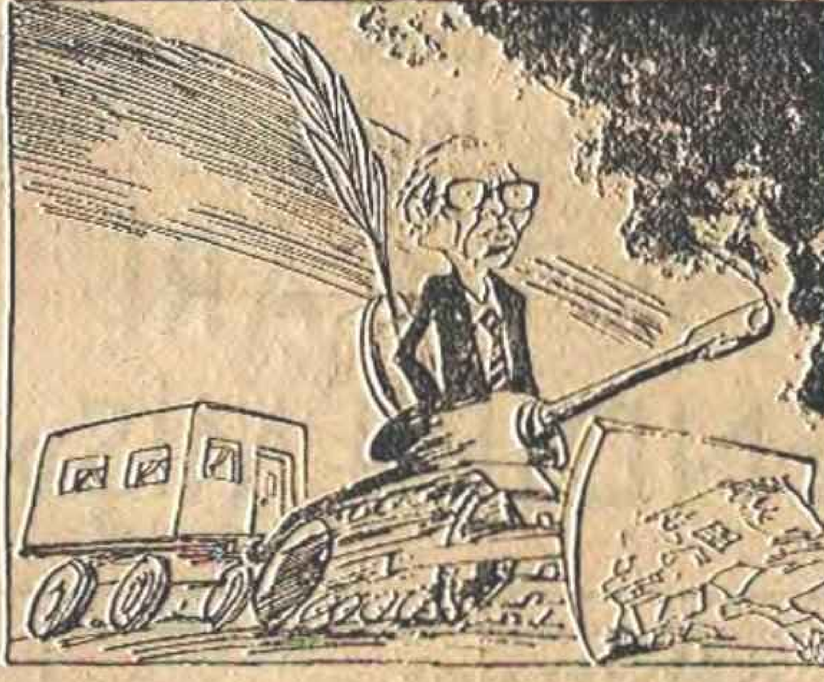
Meclis'te 200 üyelik, Senato'da da 46 üyelik için adaylıklarını koyan siyasiler genellikle ulusal sorunlardan hiç sözetmediler ve sadece kendi bölgelerinin sorunlarına değindiler.

PAZAR SIKINTISI NEDENİYLE SİNGER BİR FABRİKASINI KAPATTI

Londra (ANKA) — Dünyanın en ünlü dikiş makinası üreticisi İngiliz «Singer» firması, Glasgow'daki fabrikasını kapattığını açıkladı. Firma, bu fabrikada çalışan 3 bin işçinin işine son verdi.

Firma yetkilileri, Glasgow'daki fabrikalarını kapatma nedeni olarak, İngiltere'de dikiş makinası satışlarının düşmesini gösterdiler.

BM Komisyonu, İsrail'in yeni yerleşim yerleri kurmasını kınadı

DIŞ HABERLER SERVİSİ — Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Komisyonu, İsrail'in, işgal altındaki topraklarda yeni yerleşim merkezleri kurması kararını kınadı. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Komisyonu, İsrail hükümetinin yeni yerleşim merkezleri kurma kararının bölgede barışı tehdit ettiğini bildirdi ve bu karardan vazgeçilmesini istedi.

G. Kore'nin Pusan kentinde sıkıyönetim ilan edildi

● ÖĞRENCİLERİN GÖSTERİSİNE BİNLERCE POLİSİN SALDIRMASIYLA ÇIKAN ÇATIŞMADA YÜZLERCE KİŞİ YARALANMIŞTI

Seul, Güney Kore (THA) - Güney Kore'de binlerce kişinin katıldığı gösteriler üzerine hükümet Pusan kentinde olağanüstü durum ilan etti.

Son iki gündür polisle binlerce öğrencinin çarpışmalarına sahne olan Pusan kenti bölgesine Korgeneral Park Can Luk sıkıyönetim komutanı olarak atandı.

Güney Kore hükümeti sözcüsü, süresiz ilan edilen sıkıyönetim süresince sıkıyönetim mahkemeleri kurulacağını ve basına da sansür uygulanacağını söyledi.

Öte yandan hükümetten yapılan açıklamada, Pusan gösterileri sırasında 56 polis memurunun ve birçok sivilin yaralandığı belirtildi. Açıklamaya göre solcu oldukları bildirilen 100'ün üzerinde öğrenci de gözaltına alındı. Bu arada, sıkıyönetim gereğince, ülkede Kore savaşından sonra kesintisiz uygulanan gece yarısından sabah 04.00'e kadar geçerli olan sokağa çıkma yasağı da Pusan bölgesinde akşam 22.00'den sabah 04.00'e uzatıldı.

Çatışmalar, Pusan Üniversitesi öğrencilerinin, üniversite kampüsündeki hükümet ajanlarının çıkarılması, basına ve okullardaki faaliyetlere özgürlük tanınması amacıyla düzenledikleri gösterilerin polis tarafından bastırılmak istenmesiyle patlak vermişti.

Moskova Belediyesi kış için yarım milyar dolarlık hazırlık yaptı

Moskova (THA) — Moskova Belediyesi çok sert geçeceği tahmin edilen önümüzdeki kışa hazırlanmak üzere şimdiden yaklaşık yarım milyar dolar harcama yaptı. Belediye halka çağrıda bulunarak kapı ve pencere aralıklarını dikkatlice kapatmalarını ve sıcak su kullanımında tasarrufa gitmelerini istedi. Geçen kış sıcaklığın eksi 45 derece santigrata düşmesi üzerine apartmanları ısıtmak üzere merkezi bir sistemden verilen su miktarında azaltma yapılmıştı.

Moskova'nın merkezi kazanlarına bağlı 8 bin kilometrelik bir boru şebekesi tüm apartmanlara su vermekte, bu borular apartmanlara girdikten sonra ikiye ayrılmaktadır.

Sovyetler, ABD'nin Guantanamo'ya çıkarma yapmasını kınadı

Moskova (THA) — Sovyetler Birliği haber ajansı TASS, ABD'nin Küba'daki Guantanamo üssünde düzenlediği askeri manevraların, Karayipler bölgesinde gerilimi arttırmak isteyen ülkenin ABD olduğunu ortaya çıkardığını bildirdi.

TASS'ın yorumunda, bu manevraların bölgede gerilimi arttırmak ve Başkan Carter'ın gelecek seçim kampanyası için ABD içinde kendine güç kazandırmak amacıyla hazırlanmış bir düzen olduğu belirtildi.

Irak'ta Küba askerleri bulunduğu iddiaları yalanlandı

Bağdat (THA) — Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin, bir Amerikalı senatörün Irak'ta Küba askerleri bulunduğu yolundaki iddialarını kesinlikle yalanladı. Konuyla ilgili bir açıklama yapan Saddam Hüseyin, Irak toprakları üzerinde tek bir yabancı asker bulunmadığını söyledi.

Arafat'ın geçmişte Kıbrıs'ta arabuluculuk yaptığı açıklandı

Lefkoşa (THA) — Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Kıbrıs temsilcisi Zaharia Abdulrahim, Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Kıbrıs konusunda çok duyarlı olduğunu ve Yaser Arafat'ın geçmişte bu sorunun çözümlenmesi için iki taraf arasında arabuluculuk yaptığını açıkladı.

Filistin Kurtuluş Örgütü temsilcisi, Kıbrıs için en iyi çözüm yolunun, Ada'nın bütünlüğü, halkın birliği, hükümranlığı, bağımsızlığı, bağlantısızlığı ve yabancı askerlerin çekilmesiyle bulunabileceğini söyledi.

Demokratik Almanya İmar Bakanı, Federal Almanya'yı ziyaret etti

Bonn (THA) — Federal Almanya'yı ilk kez ziyaret eden Demokratik Alman Cumhuriyeti Bakanı olan İmar Bakanı Wolfgang Junker'in, Federal Alman yetkilileriyle, ikili ilişkiler ve konut sorunları hakkında görüşmeler yaptığı açıklandı.

Bonn Hükümet sözcüsü tarafından yapılan açıklamada, Salı günü Federal Almanyaya gelen Bakanın dört günlük ziyareti sırasında Düsseldorf, Essen ve Nuremberg temsilcileriyle ekonomik konularda görüşmeler yapacağı bildirildi.

Çarşamba günü Federal Almanya İmar Bakanı Dieter Haack ile kentsel konut üretimi konusunda görüşmeler yapan Junker daha sonra Demokrat ve Sosyal Demokrat partilerin parlamento grup yöneticileriyle görüştü.

Amerika ile ticarette, Çin "tercihli ülke" oluyor

Washington (A.A.) — Amerikan yönetimi, dış ticarette Çin'in «tercihli ülke» olarak kabul edilmesi için kongreye başvuracağını açıkladı.

Ticari açıdan tercihli ülke olmak, Amerika'ya yapılan ihracatta bazı gümrük muafiyetleri uygulanmasını sağlamak anlamına geliyor. Amerika'nın ticari ilişkide bulunduğu hemen tüm ülkeler aynı hakka sahiptir. Ancak bu hakkın sosyalist ülkelere tanınmaması konusunda bu güne kadar ısrar edilmişti.

ABD Senato Komisyonu SALT-2 metninde bir değişiklik önerisini reddetti

Dış Haberler Servisi — SALT-2 antlaşmasını görüşen ABD Senatosu komisyonu antlaşma metninde değişiklik yapılması için verilen bir önergeyi reddetti. Önergenin reddedilmesinin, antlaşmanın onaylanmasına doğru atılmış bir adım olduğu belirtiliyor. Değişiklik önergesi Senatör Church tarafından verilmişti. Önerge, Sovyetler Birliği'nin «Backfire» diye bilinen bombardıman uçağının SALT-2 kapsamına alınmasını öngörüyordu. Bilindiği gibi «Backfire» uçakları konusunda SALT-2 antlaşmasına eklenen bir protokolle taraflar anlaşmaya varmışlardı.

Nhan Dan: "Batı'nın Çin'e silah satması için ABD yeşil ışık yaktı

Hanoi (ANKA) — Vietnam, Batı ülkelerinin Çin'e silah satmaları konusunda ABD'nin yeşil ışık yaktığını bildirdi.

Vietnam Komünist Partisi yayın organı Nhan Dan Gazetesinde batılı haber ajanslarının haberlerine dayandırılarak yapılan yorumda, Hua Kuo Feng'in Avrupa ziyaretinin, Çin'i batı şemsiyesi altına almak yolunda atılan bir adım olduğu belirtildi.

Nhan Dan gazetesinde, Çin Başbakan Yardımcısı Deng Siao Ping'in bu yılın başındaki ABD ziyareti ve Hua Kuo Feng'in Batı Avrupa ziyaretinin, dünya devrimine karşı, Çin ve emperyalizmin ittifakı olduğu bildirildi.

Feng Paris'te Kissinger ile görüştü

Paris (A.A.) — Batı Avrupa gezisinin ilk durağı olan Paris'te bulunan Hua Kuo Feng, Amerika'nın eski Dışişleri Bakanı Henry Kissinger ile Paris'te özel bir görüşme yaptı.

Görüşmede hangi konuların ele alındığı açıklanmamıştır.

Siyasi gözlemciler bu görüşmenin çok önceden planlanmış olabileceğini söylüyorlar.

Dünya turu

■ **DEMOKRATİK** Yemen'in Kuveyt Maslahatgüzarı Muhammed Mahmut, Demokratik Yemen'de tutuklu bulunan Irak Büyükelçiliğinde görevli iki diplomatın serbest bırakıldığını açıkladı.

■ **MALTA** Başbakanı Dom Mintoff'un Libya Devlet Başkanı Muammer Kaddafi ve Başbakan Abdül Selam Callud ile görüştüğü ancak görüşmeler konusunda bir açıklama yapılmadığı bildirildi.

Haiti Birleşik Komünist Partisi'nin 20. kuruluş yıldönümü kutlandı. Partiye kutlama mesajları gönderen çeşitli komünist ve işçi sınıfı partileri, Haiti komünistlerinin öncülüğü altındaki Haiti halkının, diktatörlüğün azgın terör ve baskısı altındaki savaşımının başarıya ulaşacağına güvendiklerini bildirdiler.

■ **JAMES** Callaghan, Ürdün Bakanlar Konseyi Başkanı Mudar Badrane ile bir görüşme yaptı.

■ **İNGİLTERE**'de sınai üretim Ağustos ayında yüzde 4.1 oranında geriledi.

■ **OPEC** dönem başkanı Mana Said El-Otebia, petrol fiyatlarının artacağını, ancak artışın fazla olmayacağını açıkladı.

■ **İKİNCİ** Dünya Savaşı sırasında Hırvatistan'da 800 bin Yahudiyi öldürttüğü için «Balkan Kasabı» adıyla anılan bir faşistin ABD'den Yugoslavya'ya iade edilmesi için çalışmalara başlandı.

ABD'nin eski Hazine Sekreteri "Burroughs" şirketinin başına geçti

Amerika Birleşik Devletleri Hazinesini uzun süre yöneten ve Başkan Carter'in en önemli mali danışmanlarından biri olan Hazine Genel Sekreteri Michael Blumental ünlü Amerikan şirketi «Burroughs»un başkan yardımcılığına atandı. Bulumental, 1981'de dünyanın en büyük elektronik bilgisayar makinaları üreticilerinden olan Burroughs'un başına geçecek.

YAŞANILIR ŞEHİRLER
MİMARİ BİLİMLER YAYINLARI
M.V.Posokhin
RENKLİ KUŞE 130 SF 250 TL
ÖDEMELİ İSTEMLERDE. PK 149 OSMANBEY/İSTANBUL

El Salvador'da darbe öncesi gelişmeler...

● DEMOKRATİK ÖRGÜTLER, EYLEMBİRLİĞİ KARARI ALDIKTAN HEMEN SONRA DARBE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

● YENİ YÖNETİM İLAN ETTİĞİ SIKIYÖNETİMLE KİMLERİN ÇIKARLARINI KORUYACAĞINI GÖSTERDİ

■ *Romero, yerini emperyalizmin çıkarlarını savunan, yeni bir rejime bırakarak ülkeyi terketti.*

ROMERO NEDEN DEVRİLDİ?..

■ *Romero diktatörlüğünün terörü: Kurbanlar arasında çocuklar da var.*

Amerikan emperyalizmine bağlı gelmiş geçmiş tüm El Salvador diktatörleri işkence, terör ve toplu katliamlarla iş başında kalmayı başarabilmişlerdi. Diktatörler bu baskıyla, halkın ve ülkenin doğal kaynaklarının çok uluslu şirketler tarafından sömürülmesine olanak sağladılar.

Nikaragua'da Somoza diktatörlüğünün devrilmesinden sonra General Romero diktatörlüğü de sona doğru yaklaşıyordu. Halkın diktatörlüğe karşı yürüttüğü savaşım ivme kazandı. Bunun üzerine ABD emperyalistleri Romero rejimine kendi çıkarlarını koruması için emirler vermeye başladılar. Kostorika El Salvador Halkıyla Dayanışma Komitesi Başkanı Arnoldo Mora tarafından yapılan bir açıklamada General Romero rejiminin «daha refomist» bir rejimle değiştirilmesi gerektiği vurgulanmıştı.

Tüm bu gelişmeler sürerken halkın teröre ve baskıya karşı yürüttüğü savaşımda hızlandı. Halk terörün kaynağının askeri kuvvetler ve sivil milisler olduğunun bilincindeydi. Tüm El Salvador halkı Romero'nun değişmesini istiyordu.

Geçtiğimiz günlerde ülkenin karşı karşıya bulunduğu sorunlara bir çözüm bulunması ve demokrasi savaşımı için ortak bir platformda birleşilmesi amacıyla politik ve toplumsal örgütler biraraya geldiler. Hıristiyan Demokrat Parti,Ulusal Demokratik Sendikalar, Ulusal Devrimci Hareket, 28 Şubat Halk örgütü, El Salvador İşçileri Sendikalar Federasyonu ve diğer işçi ve köylü örgütleri toplanarak eylem birliği kararı aldılar.

Bu örgütler tarafından yapılan ortak açıklamada, gizli polis örgütü olan Beyaz Savaşçılar Birliği ile faşist ORDEN örgütünün dağıtılması istendi. «Kaybolduğu» öne sürülen kişilerin hakkında bilgi verilmesi ve tüm politik tutukluların serbest bırakılması talep edildi. Yurtdışına kaçmış bulunan herkesin yurtda dönmesi için ortak savaşım verileceği açıklandı.

Bu kararın hemen ardından çeşitli bölgelerde kitle gösterileri düzenlendi. Diktatörlüğün Ulusal Muhafızları, bu gösterileri ancak savunmasız halkın üstüne ateş açarak dağıtabildiler. Romero rejimi ülke tarihinin en derin ekonomik ve sosyal sorunları ile karşı karşıya kaldı:

El Salvador faşistleri halkın tepkisini terörle durdurmak için daha fazla çaba harcamaya başladılar. Bu gelişmeler karşısında yeni bir Nikaragua'nın ortaya çıkmasından korkan ABD emperyalizmi Romero'yu kendi çıkarlarına ters düşmeyen bin yönetimle değiştirmeyi planladı.

Önce, 1981'de yapılacağı ilan edilen seçimlerin daha erken bir zamana alınması ve seçimlerle «ılımlı» birinin yönetime getirilmesi için Romero ile temasa geçti. Ancak bu plan çalışmayınca, pazartesi günü gerçekleştirilen bir darbe ile Romero devrildi. Ancak ülkede hiçbir şey değişmedi. Yeni cunta halk hareketini bastırmak için sıkıyönetim ilan etti, sokağa çıkma yasağı koydu. İşçilerin işgal ettiği fabrikalara saldırdı. El Salvador'da gerçekleşen darbenin ABD tarafından hoşnutlukla karşılanması, yeni yönetimin kimlerin çıkarlarını koruyacağını gösteriyor.

SANAT... EDEBİYAT... KÜLTÜR...

İzmir'deki sinema etkinlikleri üstüne Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema Bölümü ile bir söyleşi

«HALKIN BEĞENİSİ TİCARİ FİLMLERLE YÖNLENDİRİLMİŞ»

«SİNEMA ETKİNLİKLERİ GİDEREK YURDUMUZUN DÖRT KÖŞESİNE YAYILIYOR. BİRÇOK KENTTE SİNEMATEKLER KURULUYOR. KURULAN BU SİNEMATEKLER, ARALARINDA EYLEM BİRLİĞİNE YÖNELİYORLAR. BU ARADA SİNEMA EĞİTİMİYLE İLGİLİ GİRİŞİMLER, OLUŞUMLAR GİDEREK YOĞUNLAŞIYOR. SİNEMA EĞİTİM KURUMLARINDAN BİRİ DE İZMİR GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİNE BAĞLI SİNEMA TV BÖLÜMÜ.»

İzmir'de üç yıldır eğitim yapan Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü yetkilileriyle, sinema etkinlikleri üstüne yapılan bir söyleşi aşağıda yer almaktadır.

Politika — 1978/79 yılında Ege Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema - TV Bölümü'nün, etkinlikleriyle İzmir izleyicisine yaklaşımı nasıl oldu?

GSF Sinema Bölümü — Fakülte içinde oluşan Sine - Klüp, önceleri salt öğrencilere yönelik gösteri etkinlikleri yapıyordu. Sinemanın klasiklerinden geçtiğimiz yıllarda oynamış filmlere dek çeşitlilik gösteren filmler öğrencilere sunuluyordu. Bazı yabancı kültür derneklerinin katkılarıyla gösteriler yapılabiliyordu. Örneğin, Jean Luc Godard filmleri, Fellini'nin «Roma»sı gibi. Mayıs ayından başlayarak, özellikle Kültür Bakanlığı Sinema Dairesi'nin katkılarıyla halka açık gösteriler düzenlemeye başladık. Gösteriler Ağustos ortalarına dek sürdü ve umulandan çok ilgi gördü. Yakın ve sıcak bu ilgiye karşılık verebildiğimiz filmler şunlardı: Sovyet, Arnavutluk, Yugoslav, Wajda filmleri toplu gösterisi. Yanı sıra Çekoslovak, Amerikan, Sovyet bale filmlerinden örnekler. Kanımızca en önemlilerinden biri de, Bertolt Brecht'in senaryosunu yazdığı 1932 yapımı «Kuhle Wampe» adlı siyasal film.

Politika: — Niçin halka yönelik etkinlikler?

GSF Sinema Bölümü: Sinema sanatı dünyanın duyumu olayı. Bir iletişim aracı. İzmir kenti insanları dünyanın dört bir yanında gelişen, gerçekleşen sinema ya kapalı. Karşısına çıkan filmlerin büyük çoğunluğu salt «iş-tecim» kaygısıyla yapılmış seks, serüven filmleri. 1979 yılının «iyi sinema örneği» denilebecek bir «Babam ve Ustam» ya da bir başka tutarlı örnek gösterilmiyor. Halkın beğenisi sıradan tecimsel filmlerle eğitilmiş, yönlendirilmiş. İşte sorun burada başlıyor: Bir yanda sinemanın kuramsal, pratik, estetik eğitimiyle uğraşırken, öte yanda sinema sanatının özgün örneklerinden uzak tutulmuş halkı eğitebilmek.

Politika: — Gösteri yerinin fakülteniz dışında olması izleyici sağlamak açısından yararlı oldu mu?

GSF Sinema Bölümü: — Önce İzmir Devlet Tiyatrosu'nda, ardından İl Halk Kütüphanesi'nde gösterileri gerçekleştirdik. Her iki yerin de ulaşım için olanaklı olması kuşkusuz bizim için kazanımdı. Kaldı ki, Fakültemizin bir sinema salonu ne yazık yoktur.

Politika: — İzmir özelinde, film etkinlikleri açısından bu yıl içinde düşünceleriniz nelerdir?

GSF Sinema Bölümü: — Yeni gösteri etkinliklerini, bu tür çabalara özveriyle sahip çıkan ve gerçekleşmesini sağlayan Sinema-TV Bölümü öğrencileriyle birlikte proglamaktayız. Yapılan ön girişimlerle şimdiden özgün bir gösteri programı oluşmuş durumda. Örneğin, bir Türk Filmleri haftası, Bulgar Sineması toplu gösterisi, Muhsin Ertuğrul filmleri gösterisi gibi. Yanı sıra ünlü sinema yazarı, tarihçisi Prof. Jean Mitry'yi de Mart ayında davet ettik. Bizim sinemamızın genç yönetmenlerini, tutarlı sanatçılarını davet etmek, söyleşiler yapmak dileğindeyiz.

YAYIN DÜNYASI

Kurdu öldürmek için

● *Julio Travieso / Sanat Emeği Yayınları / Eylül 1979*

● Cavit TUNCER

BU HAFTA, bir Küba romanını tanıtmaya çalışacağız Yayın Dünyamızda. Küba... Latin Amerika'nın küçük, ama uluslararası politikada büyük rol oynayan ülkesi. Amerika Kıtasında savaşsız, sömürüsüz bir dünyanın öncüsü, Dünya Sosyalist Sistemi'nin saygın bir ülkesi... Ulusal kurtuluş savaşlarına etkili desteğini, sıcak dayanışmasını sunan, tüm ezilen halkların candan dostu. Küba.. Latin Amerika'yı tümüyle saran devrimci fırtınadan esin kaynağı: Jose Marti'lerin, Martinez Villien'lerin, Che Guevera'ların ve... Fidel Castro'ların yurdu Kanlı Diktatör Batista'yı alaşağı ederek devrimi gerçekleştiren ve Kıta Amerikasında emperyalizmin boyunduruğunu kırıp parçalayan ilk ülke.

KÜBA DEVRİMİ, ülkede edebiyatın devrimci gelenekler üzerinde serpilip boy atmasına da engin olanaklar sağlıyor. Kısa süre içinde kültür ve sanat alanlarında dev ilerlemeler kaydediliyor. Küba edebiyatını güçlü bir şekilde temsil eden yeni bir kuşak oluşuyor. «Kurdu Öldürmek İçin» romanının yazarı Julio Travieso da bu kuşaktan. 1940 doğumlu. Çok genç yaşında öyküler yazmaya başlıyor. Daha 17 yaşındayken yayınlanan «Savaş Günleri» adlı öykü kitabı «Granma Yayınevi» ödülünü kazanıyor. 1976'da yayınlanan «Kurdu Öldürmek İçin», yazarın ilk romanı.

ROMANDA anlatılan olaylar, yazarın kendi öz geçmişinin de bir parçasını oluşturuyor. Henüz 14 yaşındayken devrimci savaşımın içinde yer alıyor Travieso. Romanın kahramanları, yazarın baskı ve zulme karşı omuz omuza savaştığı genç insanlardır. Havana'da öğrenci gençliğin devrimci eylemlerini izliyoruz... Gençlik savaşıyor, tüm heyecanıyla, özverisiyle... Yer yer deneyimsizliğin, duygusallığın, siyasal bilinç yetersizliğinin ve onu yaşama sımsıkı bağlayan gençlik çağı tutkularının örneklerini sergileyerek.... İşte, Küba gençliğinin devrimci savaşımından gerçek bir kesit. Kapkara bir terör ,amansız bir polis baskısı, işkence odaları, korku, kin ve kan... Ve kahredici bir yaşamın tüm güçlüklerine göğüs geren Küba gençliğinin eğilmeyen yiğit başı... Elinde silah vurulup düşen, işkence odalarından cesetleri çıkarılan gencecik insanlar... Ama her şey devrim için. Devrim utkuya ulaşacak ve Batista'nın kanlı, iğrenç katillerinden hesap sorulacak.

ROMANIN bir özelliği de, olaylar sergilenirken ve zamanlanırken sinema tekniğinden yararlanılmış olması. Roman kahramanlarının yaşamları üçüncü kişinin ağzından anlatılıyor. Olayların akışı içinde, yer yer Batista'nın işkencecilerinin devrim sonrası mahkemelerinde verdikleri ifadelerle karşılaşıyoruz. Ama bu, romanın «sunuş» yazısında da belirtildiği gibi anlatının akıcılığını bozmak şöyle dursun, romana kuru olmayan bir belgesellik kazandırıyor ve olayları gerçek yaşamdan bir kesit olarak sergilemekteki başarıyı pekiştiriyor.

SANAT DÜNYASINDAN HABERLER

İsahocalı Belediyesi, TYS ile birlikte kültür şöleni düzenledi

● Çeşitli sorunların tartışılacağı ve söyleşilerin yapılacağı şölene, ilerici yurtsever yazar ve ozanlar katılıyor.

İsahocalı Belediyesi, Türkiye Yazarlar Sendika'sıyla birlikte bir kültür şöleni düzenledi. İlerici Yurtsever Yazar ve Ozanların görev aldıkları şölende çeşitli sorunlar tartışılacak ve sanatçılarla söyleşiler yapılacak.

20 Ekim Cumartesi günü başlayacak ve Pazar günü akşamı sona erecek şölende «Kırsal Kesimde Geri Kalmışlığın Nedeni», «Eğitim ve Öğretim Sorunlarının Dünü Bugünü», «Gençlik Sorunları ve Anarşi» konularında tartışmalar yapılacak ve konuklarda şiirler ve deyişler yer alacak. Şölende, konuk sanatçıların halkla söyleşi yapacağı ve yapıtlarını okurlarına imzalayacakları, folklor ekibinin de mahalli oyunlar sunacağı bildirildi.

Şölene Türkiye Yazarlar Sendikası Genel Sekreteri Ataol Behramoğlu, T.Y.S. Ankara Temsilcisi Dursun Akçam, Hasan Kıyafet, Bekir Yıldız, Ümit Kaftancıoğlu, Talip Apaydın, Mahmut Makal, Adnan Binyazar, Azer Yaran, Abdullah Nefes, Kemal Ateş, Zülfü Livaneli katılacaklar.

"Çocukluk ve Sinema" Avrupa filmleri haftası düzenleniyor

Fransız Kültür Merkezi, Kültür etkinlikleri çerçevesinde, 22-26 Ekim 1979 tarihleri arasında, «Çocukluk ve Sinema» Avrupa filmleri haftası düzenleyecek.

Hafta'ya Almanya, İtalya İngiltere, Belçika, Fransa ve İspanya, genellikle çocuk ve gençlerin sorunlarını işleyen sekiz yapımla katılacak.

İzmir Devlet Tiyatrosu «Brecht»i tanıtan bir hafta düzenledi

İzmir Devlet Tiyatrosu, geçtiğimiz yıl gerçekleştirdiği sanat ve kültür etkinliklerini bu yıl onbeş günde bir yineliyor.

Sanat ve kültür etkinliklerinin ilki, ünlü yazar, tiyatro kuramcısı Bertolt Brecht'e ilişkin. Bertolt Brecht tiyatrocu, sinemacı, ozan, yazar yanlarıyla bir hafta boyunca çeşitli uzmanlarca işlenecek.

Ege Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema - TV Bölümü ve Tiyatro Bölümünün işbirliğiyle gerçekleşecek ve her gün bir söyleşinin yer alacağı hafta 21-26 Ekim tarihleri arasında yapılıyor.

Hafta boyunca, Brecht'in sanat yaşamını konu edinen zengin bir fotoğraf ve şiir sergisi de halka açık tutulacak. Bertolt Brecht haftasının ardından, 5 Kasım günü Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema - TV Bölümü asistanı Oğuz Makal «Potemkin, Grev, Ekim» gibi filmlerin yaratıcısı, Sovyet yönetmen Ayzenştayn üzerine bir konferans verecek.

SİNEMA

● Mehmet GÖNENÇ

«Atlantis» masalına kim inanır?

Masallar, efsaneler, çağlar boyu bir çok sanat yapıtına konu olmuş. Dilden dile, elden ele dolaşmışlar. Kimileri tuvallerde ressamların fırçalarıyla biçimlenmiş, kimileri yazarların kalemleriyle sayfaları, ciltleri doldurmuş, kimileri de beyaz perdeye yansımış. Bazıları, kaliteli sanat yapıtları olarak üzerinde konuşulabilen, insanlara bir şeyler anlatan, giderek onları uyaran didaktik ve öğretici nitelikler kazanmış, bazıları ise insanları uyutmaktan, düşüncelerini, bilinçlerini çarpıtmaktan öteye gidememiş. Tıpkı bu hafta beş sinemada birden gösterilmeye başlayan «Atlantis» veya «Kaybolan Ülke» adlı film gibi.

Bir İngiliz yapımı olan ve yönetmenliğini Kewin Connor'ın yaptığı bu film, kökü Yunan mitolojisine dek uzanan bir efsaneden yola çıkmış. Yıllar önce, dünyaya güneşten kopup gelerek düşen büyük bir ateş parçası, Okyanusun dibinde yeni bir uygarlığın, yeni bir ülkenin oluşmasına yol açar. «Atlantis» adını alan bu ülke, zamanla yok olur ve uzun süre bilim adamlarının, arkeologların ilgisini çeker. Film, bu uygarlığı bulup çıkarmak isteyen ve giderek kendileri de efsaneleşen bir grup Amerikalının serüvenini anlatır. Tarih öncesi canavarları, dev ahtapotlar ve suların dibinde yaşayan, insana benzer acaip yaratıklar ardarda sökün eder perdeye. Ancak bu acaip yaratıkların, zaman zaman çağımızın bilinçsiz insanlarını peşinden sürükleyen, özellikle bilim adamlarına hoş görünen savları vardır. Atlantis'te günümüzün ve çağımızın ötesinde yeni bir düzenin temelleri atılmıştır. Akıllı, seçkin ve olağanüstü insanların yöneteceği bu yeni düzende, kol emeğiyle çalışan sıradan insanlara, ayaktakımına yer yoktur. Her nasılsa, dev bir ahtapotun kollarıyla Atlantis'e sürüklenmiş olan bu bilim heyeti böylesi düşüncelere iltifat etmez ve büyük bir savaşımdan sonra ucsuz bucaksız suların üstüne geri döner. Ancak, aralarındaki çelişki ve kavgalarla birlikte Okyanusun ortasında, yapayalnız kalıverirler.

Sıradan, saf bir çocuk filmi görünümünde olan bu yapıt, ustaca kullanılmış sinema hileleri ve çarpıcı görüntülerle tutucu ve idealist felsefenin propagandasının yapmaktadır. Ancak, çoğunluğunu çocukların oluşturduğu seyircilerin film boyunca gösterdikleri alaylı tepkiler, bu yapıtın amacına ulaşamadığını kanıtlıyor. Çünkü günümüzde insanları bu tür masallarla uyutmak hiç te kolay değildir artık.

DÜNYA BASININDAN SEÇMELER

فلسطين الثورة

FİLİSTİN EL-SEVRA
- Günlük gazete.
- Filistin Kurtuluş Örgütü'nün yayın organı.
- Beyrut'ta yayınlanır.

Filistin halkının tek yasal temsilcisi Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Ankara'da büro açması, Filistin yayın organları tarafından böyle değerlendirildi. Filistin gazetesi, Ankara'da büro açılmasını, FKÖ'nün tüm dünyada olduğu kadar NATO ülkelerinde de tanınma sağlama açısından büyük bir başarı olduğunu, bu durumun Filistin davasına önemli katkılar yapacağını belirtiyor.

NATO'nun Doğu kanadı FKÖ'nün yanında

Türkiye dostlar safında.

Bundan önce kim inanırdı ki NATO'nun doğu kalesi ve düşmüş Bağdat ve CENTO paktlarının büyük ortağı Türkiye toprakları üzerinde Filistin bayrağı yükselecek, Filistin Devrimi Komutanı Yaser Arafat bu ülkeye gidecek ve Türkiye'nin kesin olarak Filistin halkını destekleyeceğini belirten başbakan tarafından karşılanacaktı.

Ama gerçekten bu oldu. Türkiye Arafat'ı, hükümetin resmi çağırısı üzerine Filistin devriminin lideri olarak coşkuyla karşıladı.

Ajans France Press, «Arafat'ın, politikası tümüyle NATO'ya bağlı olan Türkiye'ye gezisi, İsrail'in NATO çevrelerinde itibarında ortaya çıkan geriye saymayı göstermektedir» diyor.

Gerçekten dünyada Filistin halkının çıkarlarından yana bir devrim vardır. Buna Türkiye en iyi örnektir. Kendini dünyaya kabul ettiren Filistin gerçeği Amerikan stratejik kalelerini de sarsıyor. İsrail'in de bu kalelerden er ya da geç atılacağı bir gerçektir.

Eğer bugün Arafat'ın Viyana'dan dönüşünden sonra Kreiski'yi protesto eden ve bu amaçla Avusturya Büyükelçisini geri çağıran İsrail, Türkiye'nin FKÖ'yü tanımasından ve yapılan resmi karşılamadan sonra sessizliği tercih ediyor ve protesto etmeye cesaret bile edemiyor. Çünkü onun protestosu, geçmişte var olan Türkiye-İsrail ilişkilerinin kalan son ince bağını da koparacaktır.

Türkiye'nin FKÖ'yü tanımasının beraberinde getirdiği bir diğer olgu, Batı Avrupa'nın FKÖ'ye karşı tavrıdır. Batı Avrupa ülkeleri Türkiye'nin yolunu izleyecek mi? yoksa NATO, Türkiye'nin bu tanımasından sonra birliğini kaybedecek mi?

NATO'da büyük rolü olan Türkiye, FKÖ'yü tanıdıktan sonra, NATO içindeki dostlarının FKÖ'yü tanımamalarını kabul etmeyecek ve Avrupa'nın FKÖ'yü tanıması için bu ülkelere baskı yapacaktır. Ve sonuçta İsrail Avrupa kalesinden kısmen ya da tümüyle atılmış olacaktır.

Batı Avrupa İsrail'in Amerika'dan sonra ikinci kalesidir. Bu nedenle Avrupa kalesinde FKÖ'nün tanınması, İsrail'in Arap topraklarını işgali ve Orta Doğu'daki saldırgan varlığı hesabına bir kayıptır.

Abu Ammar (Yaser Arafat), Başkan Honecker'in çağırısı üzerine Demokratik Almanya Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 30. yıldönümü kutlamalarına katılmak üzere Berlin'e gitti. Bu kutlamalara, Filistin halkımızın dostu Sovyetler Birliği'nin lideri Leonid Brejnev ve tüm sosyalist ülkelerin liderleri de katılıyor. Bu nedenle bu olay Arafat'da somutlanan halkımız ve devrimimiz için büyük önem taşımaktadır. Sosyalist ülkeler burada Filistin Kurtuluş Örgütünden yana olan ilkesel ve gerçek tavırlarını bir kez daha ortaya koyacaklardır. Bu ülkeler ve örgütün Filistin halkının kendi bağımsız ulusal devletini kendi ulusal toprağı üzerinde kurma, Filistin vatanının kurtarılması ve Filistin halkının kendi geleceğini belirleme hakkını elde etme savaşımından yana konumlarını bir kez daha ilan edeceklerdir.

Sosyalist topluluk ülkeleriyle en iyi ilişkiler içinde olan Filistin Kurtuluş Örgütü, tutarlı politikası ve büyük bir politik düzeye sahip olduğunu kanıtlayan kahraman yönetimiyle bugün artık gün geçtikçe İsrail saldırısı karşısında dünyadaki konumunu güçlendirmekte ve her yeni günle yeni utkular elde etmekte, yeni konumlar sağlamaktadır.

Türkiye'nin devrimimizin dostları safına kazanılması, Filistin halkının çıkarları doğrultusunda gelişen gelişmelerde önemli bir dönüm noktasıdır. Ve Filistin halkının savaşımına ve haklı davasına büyük bir destektir.

РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО
- Günlük gazete
- Bulgaristan Komünist Partisi merkez yayın organı
- Sofya'da yayınlanır

Bulgaristan basını, «Küba'da Sovyet savaş birlikleri varlığı masalının ABD yönetimi tarafından o kadar ileri götürüldüğünü, hatta hükümet binası üzerinde uçuşan Sovyet roketleri, ABD kıyılarına çıkarma yapan Küba tankları aramaya başladıklarını söylüyor. Ama bu oyundan, kendi prestijini sarsan ABD yönetiminin zararlı çıktığını yazıyor.

«Küba'da Sovyetler Birliği» Bomerang geri döndü

«Küba'da 'Rus birlikleri' olduğu iddia edilerek ABD'de bilinçli olarak yaratılan panikle SALT—2 anlaşmasının imzalanması arasında ilişki kurmak, Beyaz Saray şefi için kaş yapayım derken göz çıkarmaya dönüşebilir ve Başkan'ın hayatı boyunca yaptığı şakaların en tatsızı olabilir...» (Washington Post Gazetesi)

Bomerangın tehlikeli bir oyun olduğunu herkes bilir. Eğer dikkat etmezseniz, attığınız bomerang size öyle çarpar ki, nereden geldiğini anlayamazsınız!

Fakat sözünü ettiğimiz durumun şaşılacak bir yönü yok. Sadece kurallar küçümsendi ve en kötü oyun yöntemi, korkutma yöntemi seçildi. İlk tempo sarsıcıydı. Havana'daki Bağlantısızlar Konferansına üç gün kala Amerikan hükümeti «Küba'daki Sovyet askerleri» hakkında sansasyon yaratan haberler yaydı ve konferansı suya düşürmek için 40 ülkenin delegasyonuna diplomatik baskı yaptı. Burada blöf sökmedi ve oyuna ülkenin ikinci güçlü politik oyuncusu, Ulusal Güvenlik Danışmanı Zbignev Brzhezhinsky de katıldı. Küba'daki Sovyet savaş birliklerini anlatmaya öyle daldı ki, bu konuşmalarından sonra Senato'nun birçok yöneticisi Capitol'un tepesinde uçan Sovyet roketleri ve Miami Beach'de çıkarma yapan Küba tankları görmeye başladı.

Brzhezhinsky hilebazlıkta biraz ileri gitti ve Küba'daki «Rus birlikleri»ni SALT-2 anlaşmasının imzalanması ile birleştirdi. Oyun o denli bozuldu ki, politik otoritesinden ne kaldıysa kurtarabilmek için Carter'in bizzat müdahale etmesi ve senatörlüklere «politikada nükleer silahla oynamamalarını, anlaşmanın imzalanmasının suya düşmesinin ABD için bir darbe» olacağını hatırlatması gerekti.

Fakat, bomerang o denli hızlı uçuyordu ki, Senato Komisyonu SALT-2'nin görüşülmesini ekimin ortasına erteleyiverdi. Bu da New York Times Gatezesi'ne, anlaşmanın bu yıl içinde imzalanmayabileceğini yazmasına olanak verdi.

Ertelemenin Başkan'ın otoritesinin çok daha aşağılara düşmesine neden olduğu söyleniyor. Bu tür bir başlangıcın gelecek başkanlık seçimleri için çok kötü olduğu hatırlatılıyor ve ilerde bu tür oyunlarda, özellikle bomerang oyununda dikkatli olunması öğütleniyor!

Antony Quinn ülkemizde

Sinemalarda gösterilmekte olan «Çağrı» adlı filmin özel seansında hazır bulunmak üzere filmin yönetmeni Mustafa Akkad'la birlikte ülkemizde bulunan Antony Quinn, önceki gün de filmin özel gösterisine katıldı. Gösteriden sonra gazetecilerin filmle ilgili sorularını yanıtlayan Quinn, daha bir süre ülkemizde kalacak. «Viva Zapata» «Zorba» «Notre Dame'un Kamburu» gibi filmlere üne kavuşmuş olan Quinn'in en başarılı olduğu rol, büyük İtalyan yönetmeni F. Fellini'nin La Strada (Sokak) adlı filmindeki rolüdür.

T.C.
Kartal 1. İcra Dairesi
Menkulün Açık Artırma
İLANI

Dosya No. 1979/625 Ta

Bir borçtan dolayı hacizli ve aşağıda cins, miktar ve kıymetleri yazılı mallar satışa çıkarılmıştır.

Birinci artırma 8.11.1979 günü saat 14.00-14.30 de Kartal 1. İcra Dairesinde yapılacak ve o günü kıymetlerinin % 75 ine istekli bulunmadığı takdirde 9.11.979 günü aynı yer ve saatte 2 artırma yapılarak en çok fiat verene satılacağı ve satış şartnamenin icra dosyasından görülebileceği, fazla bilgi almak isteyenlerin yukarıda yazılı dosya numarasıyla icra memurluğuna başvurmaları rica olunur.

Muhammen kıymeti Lira Krş.	Adedi	Cinsi
60.000.00	1	54 13 68 Abone No.lu Telefonun İntifa hakkı.

(Basın: 7631) — 2542

Unutulmuş bir kesim: TARIM İŞÇİLERİ

Kazim ZORLU
(Ziraat-Der Adana Şube Başkanı)

Günümüzde bile tarım işçiliğinin tanımı tartışma konusu yapılmaktadır

● Kamu İşyerlerinde çalışan tarım işçilerinin, yılda ortalama çalışma süreleri Orman Bakanlığı'nda geçici 75 gün, daimi 175 gün; Toprak - Su Genel Müdürlüğü'nde geçici 90 - 120 gün, daimi 150 - 210 gün; Tarım Bakanlığı'nda geçici 40 - 97 gün, daimi 1 yılla 208 gün arasıdır

● 1977 yılı ortalarından önce ülkemizde tarım işçiliğini bir «meslek» olarak görme anlayışı hemen hemen yok gibiydi. 1475 Sayılı İş Yasası, 5'nci maddesi ile tarım işçilerini kapsam dışı bırakmış ve yine 274 ve 275 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Yasaları dışında, tarım işçileri tüm sosyal yasaların dışında bırakılmıştı.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 49. maddesi: Devlet, herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesi ve tıbbi bakım görmesini sağlamakla görevlidir, demekte ve yine «Devlet, yoksul veya dar gelirli ailelerin sağlık şartlarına uygun konut ihtiyaçlarını karşılayıcı tedbirleri alır» diye buyurmaktadır.

İlave edelim ki Anayasamız salt bununla da kalmayıp, 52. maddesini özellikle tarımla uğraşanlara ayırmakta ve «Devlet, tarımla uğraşanların emeğini değerlendirmek için gerekli tedbirleri alır» diye yazmaktadır.

Anayasamızın bu emredici hükümlerine rağmen devletin, tarımla uğraşanların emeğini değerlendirmek için bu güne dek ne gibi tedbirler aldığı ve yine 49. maddede yer alan «HERKES» teriminin kapsamına giren tarım işçilerinin «beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesi ve tıbbi bakım görmesini sağlama ödevini» ne ölçüde yerine getirdiği merak konusudur.

Hemen belirtelim ki özellikle 1977 yılı ortalarından önce ülkemizde, tarım işçiliğini bir «meslek» olarak görme anlayışı hemen hemen yok gibiydi. 1475 sayılı İş yasası, 5. maddesi ile tarım işçilerini kapsam dışı bırakmış ve yine 274 ve 275 sayılı sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi yasaları dışında, tarım işçileri, tüm sosyal yasaların dışında bırakılmıştı. Ancak 24.8.1977 tarihinde yürürlüğe giren ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 1. bendinin (A) ve (D) fıkralarını değiştiren 2100 sayılı yasa ile tarım işçileri sosyal sigortalar yasası kapsamına alınabilmiş, böylelikle tarım işçiliği en azından bir «meslek» olma niteliğini kazanmış ve hiç değilse «sosyal güvence» ile bu kesim arasındaki «duvar» yıkılabilmiştir.

Günümüzde bile, tarım işçiliğinin tanımı, tartışma konusu olmaktadır. Örneğin; 1970 Nüfus Sayımı sonuçlarına göre kırsal alanda, toplam nüfusun % 61'ini oluşturan 21.848.832 kişi yaşamaktadır. Bu nüfusun % 48'ini oluşturan 9.750.269 kişi aktif olarak tarımla uğraşmaktadır. Çizelgede görüldüğü gibi aktif nüfus içinde: işverenler, kendi hesabına çalışanlar, aile efradı ile birlikte çalışanlar, ücretli işçiler ve bilinmeyenler vardır.

Çiğelgede görüldüğü gibi, aktif nüfusun büyük bir bölümünü (1960 yılında % 63, 1965 yılında % 65, 1968 yılında % 60) yardımcı aile efradı oluşturmaktadır. Bu da kırsal yerleşme yörelerinde geleneksel çalışma düzeninin varlığını koruduğunu göstermektedir. Burada, aynı zamanda köyden şehire göç hareketinin sebebini görmek de olanaklıdır. 1960-65 devresinde şehirleşen, yani şehirli nüfusa katılan nüfus toplamı 1 milyon 361 kişidir. Ayrıca bunun % 65'ini yani 884 binini köyden şehire göçler teşkil etmektedir. Göç edenlerin % 53'ünü erkek, % 47'si kadındır.

Yıl: 1960, aktif nüfus toplamı: 9.737.489, işverenler 49.473, kendi hesabına çalışanlar: 2.903.109, yardımcı aile efradı: 6.097.832, ücretliler 676.791, bilinmeyenler: 10.281. Yıl: 1965, aktif nüfus toplamı: 9.729.004, işverenler 21.719, kendi hesabına çalışanlar: 3.014.433, yardımcı aile efradı: 6.331.500, ücretliler: 376.866, bilinmeyenler: 4.499. Yıl: 1968, aktif nüfus toplamı: 9.820.000, işverenler: 60.000, kendi hesabına çalışanlar: 3.150.000, yardımcı aile efradı: 5.890.000, ücretliler: 720.000.

Çizelgeye dikkat edildiğinde, tarım işçisi sayısının çok düşük olduğu hemen görülür. Tarım işlerinin büyük bir bölümünün mevsimlik olması ve genel nüfus sayımlarının da tarım işlerinde durgunluğun başladığı ekim ayları içinde yapılması, bu sayının gerçek miktarından daha düşük görülmesi sonucunu doğurmaktadır. Yapılan tesbitlere göre 1968 yılında ücretli tarım işçisi miktarı 720.000 1969 yılında ise 742.000'dir.

1475 sayılı İş Yasası «bir hizmet adi karşılığında ücretli olarak çalışanları» işçi olarak tanımlamaktadır. Bu tanımın tarımda çalışanlara uygunluğu tartışma konusudur. Zira tarımda, ücretli çalışmanın yanında götürü, usulde, ortakçılık, yarıcılık, meracılık vb. usullerle çalışma biçimleri de yaygındır. Yine az topraklı yoksul köylülerin zaman zaman kendi küçücük toprakları üzerinde zaman zaman da büyük toprak sahiplerinin yanında ücret karşılığı çalıştıkları bir gerçektir. Tüm bu koşullar gözönüne alındığında ve yine günümüze dek tarım kesiminde çalışanların sorunlarına gereğince eğilinmediği gerçeğinden hareketle ülkemizdeki tarım işçilerinin gerçek sayısını bulmak olanaksızlaşmaktadır. Buna, tarımda çalışanlar ile, çalışması gerekenler arasındaki farktan oluşan ve 1971 rakkamlarına göre sayıları 1.437.600 olan gizli işsizleri de eklersek, devletin bu alandaki işçilere gösterdiği ilgiyi (!) anlayabiliriz.

Tarım işçilerini, çalıştıkları iş yerlerine göre iki kısımda incelemek gerekir.

a) Kamu sektöründe çalışan tarım işçileri,

b) Özel sektörde çalışan tarım işçileri.

Ayrıca bu kesimde çalışan işçileri, çalışma sürelerine göre de,

a) Sürekli çalışan tarım işçileri,

b) Geçici çalışan tarım işçileri,

c) Mevsimlik çalışan tarım işçileri,

d) Götürü usulle çalışan tarım işçileri

şeklinde ayırarak incelemek, bu kesimdeki işçilerin gerek sorunları, gerekse bir takım sosyal haklardan yararlanma ölçüleri açısından gereklilik göstermektedir.

● Kamu kesiminde çalışan tarım işçileri

Kamu kesiminde Orman, Tarım ve kısmen de Köy İşleri Bakanlığının tarımla ilgili işyerleri vardır. Birinci derecede ağırlık Orman Bakanlığı almaktadır. 1965 nüfus sayımına göre 22.575 orman köyünde 11 milyon 586 bin 438 kişi yaşamaktadır. Bu durumda toplam köylü nüfusunun % 56'sı orman köylerinde yaşamaktadır. (3)

«1969 yılında Orman İşlerinde tarım işçisi niteliğinde çalışanların toplam sayısı 279.693'dür. Bunun 276.005'i geçici, 3.687'si (% 12) ise daimi tarım işçisi olarak çalışmışlardır.» (4)

«Köy İşleri Bakanlığı-Toprak Su Genel Müdürlüğünde çalışan tarım işçilerinin sayısı 1970 yılında 4300 civarındadır. 1969 yılında Tarım Bakanlığına bağlı 6 Genel Müdürlüğün toplam 416 işyerinde çalışan tarım işçilerinin sayısı ise 108.463 kişidir. Bunun 17.739 kişi (% 16) daimi, diğeri ise geçici tarım işçisidir. Ancak götürü usulle çalışanların bordrolara geçmediği dikkate alınırsa, bu sayısının gerçek rakkamdan düşük olduğu ortaya çıkar.» (5)

Yukarıda yazılı her üç bakanlığa bağlı kuruluşlardaki tarım işçilerinin genel toplamı 401 bin 11 kişidir. Bu toplamın % 5,6'sını oluşturan 22.352 kişi sürekli işçi olarak çalışmaktadır. Ancak, çeşitli sebeplerden dolayı bu rakkamların düşük olduğunu ve tarımda kamu işyerlerinde çalışanların sayısının 500.000 civarında olduğunu tekrarlamakta yarar vardır. 1969 yılı tesbitlerine göre tarım kesiminde çalışan 740.000 kişinin 400 bini kamu kesiminde çalışmaktadır. Ayrıca kamu işyerlerinde memur statüsünde çalışan ancak yaptığı iş açısından fiilen tarım işçisi olanların sayısını da yukarıdaki rakkamlara eklemek gerek.

Kamu işyerlerinde çalışan tarım işçilerinin, yılda ortalama çalışma süreleri Orman Bakanlığı'nda geçici 75 gün, daimi 175 gün; Toprak-Su Genel Müdürlüğü'nde geçici 90-120 gün, daimi 150-210 gün; Tarım Bakanlığı'nda geçici 40-97 gün, daimi 1 yılla 208 gün arasıdır.

● 1475 Sayılı İş Yasası «bir hizmet akdi karşılığında ücretli olarak çalışanları» işçi olarak tanımlamaktadır. Bu tanımın tarımda çalışanlara uygunluğu tartışma konusudur. Zira tarımda, ücretli çalışmanın yanında, götürü usülde, ortakçılık, yarıcılık, marabalık vb. usüllerle çalışma biçimleri de yaygındır. Yine az topraklı yoksul köylülerin zaman zaman kendi küçücük toprakları üzerinde, zaman zaman da büyük toprak sahiplerinin yanında ücret karşılığı çalıştıkları bir gerçektir. Tüm bu koşullar gözönüne alındığında tarım işçilerinin gerçek sayısını bulmak olanaksızlaşmaktadır.

● Tarım işkolunda yapılan toplusözleşmeler mevcut toplusözleşmelerin yüzde 6.2'sini oluşturmaktadır. 1970 yılı itibarıyla toplusözleşme yetkisine sahip 4 sendikanın bulunduğu saptanmıştır. Saptanmış bulunan bir işyeri hariç, tarım kesiminde sendikalaşmanın özelliği kamu kesimi ile sınırlı olmasıdır. Özel kesimdeki tarım işletmelerinde sendikalaşma eğilimi çeşitli nedenlerle, yok denebilecek bir düzeyde kalmıştır.

● Kamu işyerinde çalışan sürekli tarım işçileri

Yukarıda da belirtildiği gibi kamu işyerlerinde çalışan sürekli tarım işçileri, toplam tarım işçilerinin % 5,6'sını oluşturan oldukça küçük bir gruptur.

Sürekli tarım işçileri genellikle, kamu işyerlerine yakın yörelerde oturmakta, yeterli olmasa bile sendikal faaliyetlerde bulunmakta, geçici tarım işçilerine oranla belli sosyal haklardan daha fazla yararlanmaktadırlar. Gerçi ülkemizde tarım kesiminde oluşan sendikalar yeni toplam sendikalara oranla oldukça azdır. Yapılan tesbitlere göre toplam sendikaların ancak % 2.95'i tarım alanında toplanmıştır. 1970 yılına göre tarım alanında yeralan işkolu düzeyindeki sendika sayısı 23, yerel sendika sayısı ise 16'dır. Toplam sendika sayısının 39 olmasına karşın, bu sendikaların birçoğu ancak kayıtlara göre mevcuttur. Gerçekte ise büyük çoğunluğunun mevcudiyeti şüphelidir. Mevcut sendikaların da büyük bir çoğunluğunun toplu sözleşme yapmadıklarını belirtmek gerekir. Yerel sendikaların ise hemen hemen tamamının işlevlerini yitirdiğini belirtebiliriz. (7)

Tarım işkolunda yapılan toplu sözleşmeler mevcut toplu sözleşmelerin % 2'sini oluşturmaktadır. 1970 yılı itibarıyla toplu sözleşme yetkisine sahip 4 sendikanın bulunduğu saptanmıştır. Saptanmış bulunan bir işyeri hariç, tarım kesimindeki sendikalaşmanın özelliği kamu kesimi ile sınırlı olmasıdır. Özel kesimdeki tarım işletmelerinde sendikalaşma eğilimi çeşitli nedenlerle, yok denilebilecek bir düzeyde kalmıştır.

Çalışma Bakanlığının kayıtlarına göre yukarıda belirtilen toplam 39 sendikaya kayıtlı 50 bin 974 kişi vardır. Ancak hemen belirtmek gerekir ki bu sayı salt sendikalara kayıtlı üye sayısı olup, toplu sözleşmelerden yararlananların sayısı değildir. (8)

Kamu kesiminde çalışan daimi tarım işçilerinin, gerek sağlık hizmetlerinden, gerekse sendika ve diğer sosyal hak ve hizmetlerden, geçici tarım işçilerine oranla daha fazla yararlandığını söyleyebiliriz. Ancak ülkemiz ekonomisini elinde bulunduran tekelci sermaye ve bunun bir bölümünü oluşturan, toprak tekellerinin denetiminde saptanan göstermelik asgari ücretlerin, sürekli artan fiyatlar arkasında upuzun kuyruk oluşturması, bu da yetmezmiş gibi tarım kesimi için saptanan asgari ücretin, sanayi kesimine oranla daha da düşük tutulması sonucu tarım işçileri bir kuru ekmeğe bir bardak suyu katık yapmak zorunda bırakılmışlardır.

Sağlıklı bir yaşamın, beslenme, barınma, eğitim, çevre sağlığı ve spordan geçtiği düşünülürse, alınan bu ücret ile ne denli sağlıklı yaşanılacağı apaçık ortaya çıkar. Günümüzde haklı nedenlerle «ölmeyecek kadar yaşayabilme ücreti» olarak tanımlanan asgari ücretlere, tarım alanındaki sendikal faaliyetlerin oldukça geri bir düzeyde kalması da eklenecek olursa, bu ücretlerin toplu sözleşmelerle artırılma olasılığı da büyük ölçüde ortadan kalkmakta ve kırsal alan emekçileri ancak ölmeyecek kadar yaşama «haklarıyla» başbaşa kalmaktadırlar.

YARIN: Kamu kesiminde çalışan geçici tarım işçilerinin sayısı 377 bini aşıyor

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER BİNASINDA KORKULU DAKİKALAR YAŞANMASINA NEDEN OLAN UÇAK

Geçenlerde tek motorlu bir uçağın pilotu, New York'taki Birleşmiş Milletler binasına çarpmak tehdidi ile bina çevresinde tehlikeli uçuşlar yaptı. Tehdidini gerçekleştiremeyen pilot daha sonra gözaltına alındı.

tırmık

AYDIN ENGİN

Pazar Başbakanları...

Sözü dolandırıp imalarla zaman yitirmeyelim. Metin Toker'den söz edeceğiz. Bir meslektaşımızın mükemmel şakasıyla söylersek: Pazar Başbakanı'ndan. Gerçekten de her hafta pazar günleri Metin Toker, yazdığı gazetenin kendine ayrılan köşesinde «başbakanlık» yapıyor.

İşi gırgıra alıp

— Pazar tatillerinde herkes kendi meşrebince eğlenir, oyalanır, bizimki de anlaşılan tatil günleri «başbakanlık» oynayarak hoşça vakit geçiriyor... diyebiliriz.

Ama demeyeceğiz.

Nasıl kibritle oynarken evi tutuşturup yok etme tehlikesini de kapıya getiren çocuğa:

— Aman da ne güzel oynuyormuş benim oğlum?.. Hanimiş bakayım benim tosunum? Yak bakayım bir kibrit daha, çak bakayım bir kibrit daha... demeyip atadan kalma yöntemlerle kıçına iki tokat patlatıp kibriti elinden çekip alırsak, işte tıpkı öyle...

— Amaaan ulusal damadın pazardan pazara başbakanlık oynamasından ne çıkar. Bırakın oynasın. Bari kayınpederden miras hevesi kalmışsa kursağında, o da onu böyle gideriversin... demeyeceğiz.

Çünkü tehlikeli bir oyun oynuyor Pazar Başbakanı. Kibritle oynuyor ve evi kara dumanların sarması işten bile değil.

Daha da önemlisi Pazar Başbakanı, kibritle oynayan çocuktan farklı. Çünkü oyununu «bilinçli» oynuyor. Oynadığı oyunun, evin canına okuyacağını biliyor ve galiba zaten oyununu da bu yüzden oynuyor.

— Büyüttün, diyeceksiniz, abarttın, diyeceksiniz...

Hayır, ne büyütüyoruz, ne abartıyor...

Biz de biliyoruz İsmet İnönü'nün damadı, cumhurbaşkanlığının kontenjan senatörü, Hürriyet gazetesinin «pazar» günleri köşe yazarı Mr. Metin Toker'in bu ülkede başbakanlık filan yapamayacağını.

Ara rejimde de, kara rejimde de Metin Toker'den daha çaplı başbakanlar arayıp bulur herhalde Türkiye tekelci sermayesi ve ağababaları.

Biz Metin Toker'in kimliğini, kişiliğini tartışmak istemiyoruz. Bu olsa olsa bize emanet edilen bu köşede bilmem kaç santimetrekarelik bir alanı çarçur etme, ziyan etme olur.

Ama dikkat edilirse, yazının başlığını «Pazar Başbakanı» değil, «pazar başbakanları» koyduk.

Nedir pazar başbakanları...

Burjuva demokrasisinin bile ırzına geçmekte zerre kadar tereddüt etmeyen, kendilerinde «kerameti kendilerin menkul» bir devlet adamı niteliği bulan ve nedense tekelci sermayenin ekonomik ve politik bunalımların burgacında zorlandığı, emperyalist metropollerle ilişkilerde bazı tıkanıklıkların patlak verdiği dönemlerde ortaya çıkar bu «pazar başbakanları». Programlarının özü özeti bir kaç cümleliktir:

— Demokrasi iyidir, hoştur elbette. Ama politikacılar oy kaygısıyla bazı zorunlu önlemleri alamazlar. O yüzden parlamento biçimsel olarak var olsun da bir süre istirahat buyursun, o sırada biz alınması gereken önlemleri alıverelim, sonra yeniden parlamento ağırlığını koysun, içinden olağan yöntemlerle başbakan seçsin, idare edip gitsinler. Eğer ileride gene bir tıkanıklık olursa biz gene gelir düzeltiverirız sevabına...

«Alınması gereken önlemler» dedikleri ise belli:

— Emperyalizme bağımlılığı pekiştirmek, ortaya çıkan pürüzleri, ulusal onur gibi cansıkıcı, yurtseverlere has değerleri bir yana itip çözümleyivermek, başta komünistler olmak üzere ülkedeki demokrasiden yana güçleri sindirmek, örgütlenmeleri kırmak, olmadı yasaklamak...

— Bütün bunları Metin Toker mi becerecek?.. diye küçümseyenler olacaktır.

Yanıtlayalım:

— Hayır, Metin Toker yapamayacak. Bu işler onun için bir numara büyük gelir. Ama propaganda bu yönde işlemiyor.

— Ya nasıl işliyor?

— Metin Toker'i tartıştırmaya çabalıyorlar. Tartışmanın odağını buraya çekiyorlar. Sorunu «Metin Toker olur mu, olmaz mı?» gibi rezil bir ikileme indirgeme gayreti var. Tartışma bir kez bu sınırların içine sıkıştırıldı mı, sonrası kolay. Bir kez uygun ortam yaratıldı mı gerisi kolaydır artık. «Haaa, sizin demek Metin Toker'e itirazınız var. Haklısınız. Bu iş için o oldukça hafif kalıyor. Ama filanca oturaklı, itibarlı, anlı, kanlı beye ne buyrulur? O olmazsa, filan bey, o da tutulmuyorsa filanca efendi?..»

O yüzden Pazar Başbakanı'nı tartışmıyoruz. Pazar başbakanlığı için sinsi bir kulis ve propaganda yürütenlerle savaşıyoruz.

ABD
KOMÜNİST PARTİSİ
"İNSAN HAKLARI DEVLETİ ABD'"
SEN
KENDİ ÜLKENE BAK,
JİMMY CARTER!

Fiyatı: 40 Lira

Türkiye Dağıtımı: TEMEL DAĞITIM

**GÖLCÜK TERSANESİ KOMUTANLIĞI
DÖNER SERMAYE GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN**

1. Tersanemiz Döner Sermaye Genel Müdürlüğü ihtiyacı için (2) kalem boya hammaddesi kapalı zarf teklif isteme usulü ile satın alınacaktır.
2. Bu işe ait Teknik ve İdari şartnameler Tersanemiz Döner Sermaye Satınalma Komisyonu Başkanlığı ofisinden 200.— TL.sı karşılığında alınabilir.
3. İhale 8 Kasım 1979 Perşembe günü saat 13.30'da Döner Sermaye Satınalma Komisyonu Başkanlığı odasında yapılacaktır.
4. En son teklif verme 8 Kasım 1979 Perşembe günü saat 11.45'e kadardır.
5. Posta ile şartname gönderilmez ve postadaki vakit gecikmeler dikkate alınmaz.
6. Genel Müdürlüğümüz 2490 sayılı Kanuna tabi değildir.

Malzemenin Cinsi	Miktarı	Muhammen Bedel	Geçici Teminatı
Fitalik Anhidrid	20000 Kğ.	3.200.000.—TL.	109.750.—TL.
Titan Dioksit	20000 Kğ.	4.200.000.—TL.	139.750.—TL.

(Basın: 31808) — 2401

Zamanında önlem alınmaması Beden Terbiyesi'ne ait tesislerin geri alınmasını güçleştirdi

- DAVAYA BAKAN MAHKEME BEDEN TERBİYESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE «BEŞ YILDIR AKLINIZ NEREDEYDİ?» DİYE SORDU
- BTGM VEKİLİ HÜSEYİN AVNİ SAĞESEN «ALTAY'A VERİLEN TESİS KONUSU BENCE BİTMEDİ ÜSTÜNE GİDİP TESİSİ KURTARACAĞIZ» DEDİ
- BEDEN TERBİYESİ ALTAY'A 1 LİRADAN 49 YILLIĞINA VERİLEN TESİSİNİ GERİ ALMAK İÇİN MAHKEMEYE BAŞVURMUŞTU

Spor tesisini «disco»luktan yargı bile kurtaramadı...

Hasan UYSAL

40 yıllığına aylığı 1 liradan Altay Kulübü'ne kiralanan, İzmir Kordon boyunda bulunan binayı boşaltması için Beden Terbiyesi ile Altay Spor Kulübü yaklaşık bir yıl önce mahkemelik olmuştu. Altay Kulübü yıllığına 12 lira ödediği denize nazır binayı bir üçüncü şahısa yıllığı 1.080.000 liraya kiralamış, bu nedenle Altay Kulübü anlaşmayı ihlal ettiği gerekçesiyle mahkemeye verilmişti.

Altay Kulübü'nün uyanık başkanı Mazhar Zorlu, mahkemede avukatlarına «Altay burayı 5 yıl önce üçüncü şahısa kiraladı. Bu zamana kadar BTGM'den herhangi bir uyarı gelmedi. 5 yıl sonra bu uygulamaya karşı çıkması yasal değildir» şeklinde savunma yaptırtınca, mahkeme «BTGM'nün 5 yıl boyunca bu kiralamaya ses çıkarmaması demek, onayı olması anlamına gelir» şeklinde karar aldı. Daha sonra Yargıtay'a yapılan başvuruda Yargıtay mahkemenin bu kararını onayladı.

Şimdi ortaya çıkan bu karar nedeni ile BTGM'nün tesisi diskotek olarak kullanılmaya, Altay Kulübü de açıktan her ay 90 bin lira gelir almaya devam ediyor.

Konuyla ilgili olarak bir açıklama yapan BTGM vekili H. Avni Sagesen, Altay'a verilen tesis konusunun henüz kapanmadığını, bu tesisin eninde sonunda geri alınıp, İzmirli sporculara açılacağını söyleyerek, «Geçmiş yönetimler Altay'a böyle bir yeri aylığı 1 liradan kiralamış. Altay tesisi bir şahsa devretmiş. Yöneticiler hiç ses çıkarmamış. Aslında hemen çoğu tesisimiz aynı durumda. Biz bunları kurtarmaya uğraşıyoruz. Altay'a verilen tesis konusu da bence bitmedi. Üstüne gidip, tesisi kurtaracağız» dedi.

İLGİNÇ ATAMALAR SÜRÜYOR

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCILIĞINA TARİH ÖĞRETMENİ ATANDI

Ankara (THA) — Gençlik ve Spor Bakanlığı'nda beyin görevi yapacak makamlara ilginç atamalar yapılmasına devam edildiği öğrenildi.

Bakanlığın spordan sorumlu müsteşar yardımcılığına elişi resim öğretmeni Yusuf Çevik'in getirilmesinden sonra, önceki gün diğer boş bulunan müsteşar yardımcılığına tarih öğretmenlerinden Sinan Doğan atandı.

Bakanlıkta gençlik sorunlarından sorumlu olarak çalışacak olan Sinan Doğan yeni görevine başladı.

BAKANLIK TAŞINIYOR

Öte yandan, Futbol Federasyonu'ndan sonra Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın da başka bir binaya taşındığı öğrenildi.

Futbol Federasyonunun yeni kararları açıklandı

Ankara (THA) — Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık, kurul üyeleri ile yapılan telefon görüşmelerinden sonra bazı konularda ara kararlar alındığını bildirdi.

Buna göre, sahası iki maç kapatılan ve 4 Kasım'da Zonguldakspor ile oynayacağı maç Eskişehir'e alınan Rizespor bu karşılaşmayı 3 Kasım'da Samsun'da oynayacaktır.

Futbol Federasyonu, bu kararı Rizespor'un ertelenen maçlar nedeniyle maddi açıdan zarara uğraması üzerine aldı.

Öte yandan, Manisaspor - Yeşilova maçındaki olaylardan ötürü Manisaspor'un sahası 1 maç için kapatıldı. Manisaspor'un Pazar günü Beykoz ile yapacağı lig maçı Bandırma'ya alındı. Kapatma kararının iki kulübe de bildirildiği öğrenildi.

Bu arada 10 Ekim'de Sivas'ta oynanan Sivasspor - Gençlerbirliği Türkiye Kupası üçüncü basamak karşılaşması yeniden yapılacak.

Galatasaray Pazar günü İstanbulspor ile hazırlık maçı yapacak

İstanbul (THA) — 23 Ekimde Malta ile oynanacak Ulusal maç nedeniyle ligde iki hafta boşluk doğması üzerine Galatasaray hafta sonunu bir hazırlık maçı yaparak geçirmek istiyor.

Bu konuda girişimlerini tamamlayan Sarı Kırmızılılar İnönü Stadını Pazar günü için aldılar ve İstanbulspor ile bağlantı kurarak Pazar günü İnönü'de bir hazırlık maçı oynayacaklarını açıkladılar. Teknik direktör Turgay Şeren'in özellikle gençleri deneme fırsatı bulacağı karşılaşmadan sonra, bağlantı kurulabilirse Beşiktaş da bir 2. ya da 3. lig takımı ile hazırlık maçı oynayacak.

Gencay ŞAYLAN

- Basketbol Federasyonu yeni Başkanı Şaylan "Spor yapısının mutlaka değişmesi gerekiyor" dedi

Şaylan, "Federasyonlar anti-demokratik kuruluyor"

Ankara (Politika) — Basketbol Federasyonu'nun yeni Başkanı Gencay Şaylan federasyonların antidemokratik olarak kurulduğunu ve bunun yanlış olduğunu söyledi. Şaylan ayrıca federasyonların yetki ve sorumluluklarının belirlenmesi gerektiğini savunarak «Mutlaka yapının değişmesi gerekiyor» dedi.

Federasyon Başkanı olduktan sonra hızla ortada bulunan sorunları çözmek ve bunun için de federasyon kurulları oluşturulmasına ağırlık verdiğini söyleyen Şaylan, kısa süreli çalışma dönemi içinde birçok sorunla karşı karşıya kaldığını belirterek şu açıklamayı yaptı:

«Federasyonların başkanı ve kurulları seçimle işbaşına getirilmelidir. Oysa Türkiye'de başkanlar ve kurullar tepeden inme atanır. Yönetilenlerin yönetimde söz hakkı yoktur. Bu antidemokratik bir tutumdur ve hatalıdır. Bunun dışında federasyon yönetimi bir gönüllüler ordusu, bu işi bir «hoby» olarak yapanlardan kuruludur. Bu tür yönetim örneği bazı ülkelerde de bulunmaktadır, ancak bu kişilerin gerekli zamanı da vardır. Ancak Türkiye'de böyle değildir. Benim için de aynı şey sözkonusudur ve gereken zamanı ayıramam. Bunun dışında federasyonların yetki ve sorumlulukları da belirlenmemiştir. Her federasyon kendi başına değişik kararlar almaktadır. Bir an önce federasyonların yetki ve sorumlulukları belirlenmelidir. Aksi takdirde sağlıksız yapı sürer gider. Mutlak bu yapıdan kaynaklanan bozukluğun giderilmesi için bu yapının değişmesi gerekmektedir.»

ULUSLARARASI KARŞILAŞMALARA ŞOVENCE BAKILMAMALI

Basketbol Federasyonu Başkanı Şaylan, Federasyon Kurulu'nun oluşturulması ve yeni alınan kararlar konusunda ise şunları söyledi:

«Öyle sanıyorum ki, Galatasaray ve Fenerbahçe'nin tekrar 1. Lige alınması yerinde olmuştur. Ancak bu kulüplerin yönetimine hem biz, hem de basın baskı yaparak, basketbole takımlarına ağırlık vermeye zorlamalıyız. Daha önce de söylediğim gibi basketbol Türkiye'de dünya ölçütüne en yakın spor dalıdır. Bu nedenle bu dala ağırlık vermek ve eksiklerini olanaklar ölçüsünde gidermemiz gerekmektedir. Kulüplerin bir futbolcusuna verdiği paranın yarısı bir basketbol takımı için yeterlidir.

Görevde kaldığımız süre içinde uluslararası karşılaşmaları yoğunlaştırmaya çalışacağız. Yeniliyoruz diye bu tür ilişkilerden kaçmak mantıksızdır. Biz uluslararası karşılaşmalara şovence bakmıyoruz.»

Efes Pilsen Aris'i 66-63 yendi

SALON: Anadolu Spor Sitesi
HAKEMLER: Geza Howart (Macar), Stanka Steynov (Bulgar)
EFES PİLSEN: Mehmet, Necdet, Aytek, Cengiz, Ömürden
ARİS: Alexandridis, Galadisisi, Paramanidis, Jois, Teilor, Papageorgiov, Hopoylos, Ananiadis
İLK YARI: 40-37 Efes Pilsen lehine.

Savaş GÖKBAYRAK

Maça Aris takımı başladı. An cak ilk basket Aytek'den geldi. Mehmet ve Aytek'in kötü günlerinde oluşları savunmada ve hücumda Efes Pilsen'in oyununu etkiledi. Yunanistan takımının maçın 11. dakikasında ilk defa 19-18 öne geçti. Ancak gerçekten çok güzel ve çok hırslı bir oyun çıkaran Cengiz'in sayıları ile ilk yarı 40-37 Efes Pilsen'in üstünlüğü ile kapandı. Mehmet ve Necdet ilk yarıda üç saniye koridorunda ellerine geçirdikleri hemen hemen tüm topları kaybetti. Efes Pilsen ikinci yarıya yine Aytek'in basketiyle başladı. Zaman zaman Mehmet ve Necdet'in basketleri ile ve Cengiz'in yardımı ile maçı 66-63 kazandı. Ancak sakat olan Doğan'ın yokluğunu çeken Efes Pilsen dışarıdan etkili şut atamayınca Aris'in istediği oldu ve konuk takım Yunanistan'daki maç için büyük bir avantaj elde etti. Efes Pilsen'de yedek oyuncu sıkıntısı bu maçta da kendini gösterdi.

Genç Takımlar maçını oynatmayan Bursa Bölge Müdürü hakkında soruşturma açıldı

Ankara (THA) — Birinci Türkiye Ligi maçlarının önünde Genç Takımlar Ligi karşılaşmalarının oynatılmasına izin vermeyen Bursa Beden Terbiyesi Bölge Müdürü Celal Olgaç hakkında soruşturma açıldı.

Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Hüseyin Avni Sağesen'in yazılı emrine rağmen geçtiğimiz hafta Bursa'daki Zonguldakspor - Altay genç takımları maçına saha izni vermeyen Celal Olgaç'a gerekirse üç günlük işten el çektirme cezası verilecek.

F.Almanya Ulusal Olimpiyat Komitesi 8 dalda antrenör gönderebileceğini bildirdi

Ankara, (THA) — F. Almanya Ulusal Olimpiyat Komitesi Spor Vakfı Türkiye'ye Moskova Olimpiyatları öncesi futbol dahil olmak üzere istenen (8) dalda antrenör gönderebileceğini bildirdi.

F. Almanya Ulusal Olimpiyat Komitesi ve Spor Vakfı yöneticileri bu isteklerini Türkiye Milli Olimpiyat Komitesine yazılı olarak bildirmişlerdir.

Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi de durumu Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne iletmiş, antrenör ve uzman istenecek dalların hemen saptanarak kendilerine iletilmesini istemiştir.

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü bu konuda alınacak kararı önümüzdeki günlerde Türkiye Milli Olimpiyat Komitesine bildirecek ve B. Alman çalıştırıcılar hiçbir ücret almadan ülkemizde gelecektir.

Ulusal Genç Takıma oyuncu veren kulüpler ödüllendiriliyor

Ankara (THA) — Futbol Federasyonu UEFA tarafından düzenlenen turnuvalara katılan Genç Ulusal Takımımıza oyuncu veren kulüplere toplam 170 bin lira yardım yaptı.

16 yıldır görevde bulunan üye var!

- Türk Spor Vakfından sonra Merkez Danışma Kurulu Üyeleri de gerici partilerin temsilcileri ve aynı zamanda yıllardır sporu tekellerine almış kişiler, bunun yanısıra hemen hepsi bir şirkette ya yönetim kurulu üyesi ya da genel müdür görevini yürütüyor

Danışma Kurulu üyeliği de bazı kişilerin tekelinde bulunuyor

- MERKEZ DANIŞMA KURULU'NUN 5 ÜYESİNDEN 2'Sİ ESKİ DP MİLLETVEKİLİ VE YASSIADA MAHKUMU,

Türkiye'de spor konusunda en yetkili kurum Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüdür. Bu Genel Müdürlüğün bir merkez danışma kurulu vardır ve bu kurulun Türkiye'de spor konusunda çok önemli bir yeri ve ağırlığı bulunmaktadır.

Merkez Danışma Kurulu konusunda 3530 sayılı Beden Terbiyesi Yasası'nın 8. madesi şöyle demektedir:

Madde: 8— Merkez Danışma Kurulu Beden Terbiyesi Genel Müdürünün Başkanlığında ülkede spor bilgisi ve ihtisası ile tanınmış olanlar arasından Gençlik ve Spor Bakanı tarafından seçilecek 5 kişi ile, Milli Eğitim, Milli Savunma, İçişleri ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının göstereceği birer temsilciden oluşur.

İşte Türkiye'nin sağlıksız spor yapısının en tepesindeki Merkez Danışma Kurulunun yasada belirtilen bu beş üyesi, ülkede spor bilgisi ve ihtisası ile tanınmış kişilerden oluşuyor. Şimdi bakalım bu ihtisas sahiplerinin hangi konularda ihtisas sahibi olduğuna ve ondan sonra neden Türkiye'de spor böyle bunu kendimiz çıkaralım:

1 — Osman Kavrakoğlu:

76 yaşındaki bu zat, Mayıs 1970 yılında o dönemin Beden Terbiyesi Genel Müdürü Ulvi Yenal'ın (şimdi Tercüman Gazetesi otomobil dağıtımı: Ter-Oto'nun Genel Müdürüdür) teklifi ve o dönemin Bakanı İsmet Sezgin'in onayı ile merkez danışma kurulu üyeliğine getirildi.

Kavrakoğlu DP haysiyet divanı üyeliğinde bulunmuş ve bu dönemde CHP'li eski Bakanlardan Turan Güneş'i bu partiden ihraç edenlerden olmuştur. Kavrakoğlu Yassıada'da yargılanmış ve 8 yıl hüküm giymiştir.

2 — Nizamettin Kırsan:

75 yaşındaki bu zat, Mayıs 1968 yılında gene Ulvi Yenal'ın teklifi, Devlet Bakanı Kamil Ocak'ın onayı ile merkez danışma kurulu üyesi olmuştur. 11 yıldır bu görevi yürüten Kırsan, bir dönem Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü görevinde de bulunmuştur. Cimnastik Federasyonu Başkanlığı da yapan bu kişi de DP milletvekili ve Yassıada mahkumlarındandır.

3 — Suat Bolayır:

65 yaşındaki bu Merkez danışma kurulu üyesi de 16 yıldır yani 1963'den beri bu görevde bulunmaktadır. TMO hukuk müşavirliğinden emekli olan Bolayır Merkez danışma kurulu üyeliğinin yanısıra halen, Bolu'da kereste işleri ile uğraşan bir şirketin genel müdürlüğü ile İstanbul'da bir şirketin yönetim kurulu Başkanlığını da yapmaktadır.

Bolayır ayrıca Ankara AP İl Başkanlığı görevinde de bir süre bulunmuştur.

4 — Turgut Alakol:

Merkez danışma kurulunun en yeni ve engenç üyesidir. 57 yaşında olup 1976'da danışma kuruluna seçilmiştir. MİT'den emekli olmuştur. Basketbol Federasyonu başkanlığı ve 1971 Akdeniz Oyunları Müdürlüğü görevinde de bulunmuştur. Halen Hürriyet gazetesi motar şirketi genel müdürüdür.

5 — Rasim Adasal

76 yaşındaki Adasal, ruh ve sinir hastalıkları uzmanıdır. Ankara Üniversitesi hastanesi klinik şefliğinden Profösör ünvanı ile emekli olmuştur. Kasım 1969'dan beri bu görevde bulunmaktadır.

İşte Türkiye'de spor konusunda tanınmış, ihtisası ve bilgisi onaylanmış 5 üye, ortalama 69 yaşında olan ve gene ortalama 11 yıldır bu görevde tutulan üyeler.

HÂLÂ Türkiye'de neden spor plansız, hedefsiz ve çağ dışı diye soruyor musunuz?

Haberin Yorumu

Gene mi kurtuldular?

- SPOR SERVİSİ

İKİ kez Türk Spor Vakfı hakkında ayrıca bu yazı ile birlikte gene iki kez Merkez Danışma Kurulu hakkında yazmış oluyoruz.

TÜRKİYE'DE spor konusunda işlevi büyük, yetkileri ve olanakları çok olan bu kurumların kimlerin elinde olduğu ve neden çalışmadığı konusuna değindik. Bu kurulları oluşturanlardan —zaten beklemiyorduk— hiç bir ses gelmedi. Ancak biraz zorlama ile ve biraz süre geçtikten sonra spor yönetiminden ufak tefek sesler geldi. «Üzerine gittiğimiz ve işlevine kavuşmasını amaçladığımız bu kurumlar şimdilik kurtuldu gibi gözüküyor. Acaba gerçekten kurtuldular mı?

HÂLÂ kendi getirdiği müsteşarı Orhan Çapi'nin pisliklerini temizlemeye çalışırken hükümeti ile bakanlığından düşen Çakmur'a ne söyleyelim? Neyi doğru dürüst yaptı ki bunların üzerine gitmesini bekleyelim. Onun için şimdilik bakanı ve kadrosunu bir yana bırakalım. Deveye sormuşlar «neren eğri» diye, o da «nerem doğru ki» demiş. Bilinen hikaye...

YUKARIDAKİ haber Merkez Danışma Kurulu üyelerinin açık kimlikleri. Yaş ortalaması 69 olan, 2 Yassıada mahkumu, bir AP il başkanı ve aynı zamanda fabrikatörler, yönetim kurulu üyeleri.. Yani arpalık üyeleri. Ve ortalama 11 yıldır Merkez Danışma Kurulu üyeliği yapıyorlar ve bunlar sporu yönetecek, spor uzmanları olarak seçilmişler. Göreve geldiklerinden beri hiç bir şey üretmemiş, bulundukları mevkiyi kariyerleri, çıkarları için ve de uluslararası ilişkilerini geliştirmek için kullanmış ve bulundukları yere sımsıkı sarılmış kişiler.

YUKARIDA sormuştum «acaba gene mi kurtuldular» diye. Hiç sanmıyoruz. Çünkü Türkiye'de spor olayı battıkça, insanlar hep bu kurulların üyelerinin yakasını tutacak ve belki yarın hiç bırakmayacaktır. Spora hizmet yerine kendilerine hizmet eden üyelerden hesap soracaktır.

KORKAK spor yönetimi elindeki yetkiyi kullanıp, şu vakfın ve danışma kurulunun üyelerini bile değiştirmedi. Ama inanıyoruz ki bu kişiler arkalarını kime dayarlarsa dayasınlar, yönetime gelenleri ne kadar ürkütürlerse ürkütsünler, onların üstünde de güçler olduğunu, onlardan ürkmeyeceklerin bulunduğunu er geç öğreneceklerdir.

İstanbul Gençler Boks Şampiyonası sona erdi

İstanbul Boks Ajanlığı tarafından düzenlenen Gençler Ferdi Boks Şampiyonası dün akşam yapılan final karşılaşmaları ile sona erdi.

Final karşılaşmalarında rakiplerini yenerek şampiyon olan boksörler şunlar:

51 Kilo: Çetin Saydam (Beşiktaş)
54 Kilo: Şükrü Dişkaya (B. Boronkay)
57 Kilo: Şadıman Öztemel (Fenerbahçe)
60 Kilo: Adnan Kulakçı (Tekel)
63.5 Kilo: Yemen Ceyhan (Altınay)
67 Kilo: Tamer Tunalı (Beşiktaş)
71 Kilo: Coşkun Kanaç (B. Boronkay).

Federasyon'un Trabzonspor'u darboğaza ittiği öne sürüldü

Trabzon (THA) — Trabzonspor Asbaşkanı Dr. Nizamettin Algan Bordo-Mavili takımın dar boğaza itilmek istendiğini belirterek, Futbol Federasyonunu suçladı.

Algan, «Futbolcularımıza, Futbol Federasyonundan cumartesi gününe kadar izin istemiştik. Buna izin verilmedi. Ankara'da yapacağımız karşılaşma bu nedenle bizim için çok güç olacak» dedi.

Trabzonspor Asbaşkanı futbolcuların seyahatlerden yorgun düşeceklerini de belirterek şunları söyledi:

«Ulusal Takım kadrosunda bulunan futbolcularımız Kuşadası'nda kampa alındılar. Bu futbolcularımıza, biz Cumartesi gününe kadar izin istedik. Ancak bu izin Federasyon tarafından verilmedi. Bu tutumla Futbol Federasyonu Trabzonspor'u dar boğaz içerisine itti.»

İran komünistlerinin partisi TUDEH tekrar yasallaştı

(Baştarafı 1. Sayfada) yerek, partisinin politikasını anlattı.

Bundan bir süre önce TUDEH'in binalarını kapatan gazetelerini yasaklayan Humeyni yönetimi TUDEH'in güçlenerek süren savaşımı karşısında geri adım atmak zorunda kaldı ve Partinin yasallığını tanıdı. Bir hafta kadar önce tekrar legal çalışma hakkını kazanan TUDEH'in ikisi Azerice olmak üzere çeşitli kesimler için yayınladığı 11 gazetesi bulunuyor. Rafineri tesislerinde ve Tebriz'de bulunan iki otomobil fabrikasından birinde TUDEH'in tam etkin olduğu, diğer otomobil fabrikasında ise ezici bir çoğunluğa sahip olduğu öğrenildi. TUDEH'in, işçi sınıfının yanı sıra köy emekçileri içinde de güçlendiği bildirildi.

Bilindiği gibi, Merkez hükümetin, özerklik isteyen İran Kürtlerine dayattığı savaş sırasında, Kürt Demokrat Partisi dahil bütün Kürt örgütlerinin yanı sıra TUDEH de kapatılmış, binaları «Devrim Muhafızları» tarafından basılarak mühürlenmişti.

GENEL SEKRETERİN BASIN TOPLANTISI

İran Komünist Partisi TUDEH Genel Sekreteri Nurettin Kianuri partinin tekrar legale çıkmasından sonra yabancı ve yerli gazetecilere bir basın toplantısı düzenleyerek TUDEH'in politikasını anlattı. Kianuri tüm demokrasi güçlerinin birleşmesini ve eylem birliği yapmasını savundu ve ulusal sorunun İran halkının eliyle çözüme kavuşturulması gerektiğini belirtti. Kürdistan bölgesinde ordunun harekatına derhal son verilmesini de isteyen Kianuri ateşkes yapılmasını istedi.

Kianuri basın toplantısında TUDEH partisinin başta ABD emperyalizmi olmak üzere tüm emperyalist odaklara, SAVAK'a karşı, eski Şah rejiminin kalıntılarına son vermek ve refah ve huzurun sağlanması için tüm demokratik güçlerin birliğini ve işbirliği yapmasını istediğini bildirdi. Sağcıların saldırısının ve özgürlük, demokrasiye karşı tehlikelerin bitmediğine değinen TUDEH Genel Sekreteri emperyalizmin ve siyonizmin Khuzistan bölgesinde ve İran körfezinde yeni tuzaklar hazırladığını kaydetti ve ABD ile askeri anlaşmaların derhal feshedilmesi gerektiğini belirtti.

Afganistan devrimini destekledikleri de belirten Kianuri, ideolojik, politika ve örgütsel olarak TUDEH'in birliğinin sağlam olduğunu kaydetti ve Kürdistan Demokratik Partisinin politikasına karşı olduklarını, Kürdistan'da örgütlenmeye hız vereceklerini söyledi.

TUDEH MERKEZ KOMİTESİNİN BİLDİRİSİ

TUDEH Merkez Komitesinin bildirisinde de özetle şöyle denildi:

— «Ordunun hareketine son verilmeli ve ateşkes ilan edilmelidir. Bölgede devrim konseyi mahkemelerinin yargılaması durdurulmalı ve sorun barışçı yoldan çözülmelidir.

Sorunun çözümlenmesi için Kürt halkının demokratik hakları tanınmalı ve ulusal baskıya son verilmelidir. Bütün demokratik güçlerin birliği sağlanmalı, emperyalizmin, özellikle Amerikan emperyalizminin, siyonizmin, gericiliğin ve Pehlevi rejiminin tüm İran'da ve Kürt bölgesinde kökünden kazınması için ortak mücadele verilmelidir.

Kürt halkının demokratik hakları sağlandığı zaman emperyalizmin, siyonizmin ve onların işbirlikçilerinin oyunları ortaya çıkacak ve onların bölgeyi karıştırmak için olanakları kalmayacaktır. Kürt sorunu bir gerçektir. Ancak karşı devrim bunu kendi çıkarları için kullanmaya çalışmaktadır. O zaman neden biz bu gerçeği kabullenip, onları devrimin birer sadık savunucusu olarak saflarımıza çekmiyoruz.»

ABD, Sovyet

(Baştarafı 1. Sayfa'da) ayrıca, NATO'nun Avrupa'ya yeni nükleer silahlar yerleştirmemesine karşılık Sovyetler Birliği'nin de orta menzilli nükleer silahların da indirim yapmayı önermişti.

Öte yandan, Brejnev'in önerileri konusunda ABD ile Batı Avrupa ülkeleri arasında ortaya çıkan tutum farklılığını gidermek üzere bir ABD heyeti Avrupa'daki NATO ülkelerinde bir geziye çıkıyor. Başkan Carter'in, silahlanma yanlısı ulusal güvenlik danışmanı Brzezinsky'nin bir yardımcısı başkanlığındaki delegasyon, bu ülkeleri, Batı Avrupa'ya yeni nükleer roketler yerleştirilmesine razı etmeye çalışacak.

Öte yandan Pravda gazetesi bir yorum yayınlayarak ABD'nin Batı Avrupa ülkelerine, yeni silahları kabul etmeleri için baskı yaptığını yazdı. Pravda, Sovyetler Birliği'ni hedef alacak olan bu roketlerin birgün, onların sahibi olan ABD tarafından kullanılması durumunda, Batı Avrupa ülkelerinin nükleer bir felaketin ortasına düşebileceklerine işaret etti.

Leonid Brejnev'in Eylül ayı başında Berlin'e gitmeden birkaç gün önce Sosyalist Enternasyonal'den bir delegasyon ile görüşerek silahsızlanma konularında görüş alış - verişinde bulunulması ve ardından yayınlanan açıklamanın olumlu bir içeriğe sahip bulunması, Avrupa sosyal demokrat hükümetlerinin, Brejnev'in önerileri konusunda ABD'den farklı bir tutumda olacaklarının bir işareti sayılıyor.

Bu arada Leonid Brejnev'in, NATO üyesi ülkeleri devlet ve hükümet başkanlarına gönderdiği mesajlarda, Sovyetler Birliği'nin son önerilerini bu hükümetlere resmen ilettiği bildiriliyor. Federal Almanya, Fransa ve İngiltere Savunma Bakanlarının üç gün önce Hamburg'da yaptıkları ve içeriği açıklanmayan iki günlük toplantıda da bu önerilerin ele alındığı sanılıyor.

NATO'nun Avrupa'ya yeni nükleer silah yerleştirme planlarından endişe duyduğunu açıklayan İtalyan Komünist Partisi de konu üzerinde Varşova Antlaşması ile NATO arasında görüşme yapılması çağrısında bulundu. İtalyan Komünist Partisi, Leonid Brejnev'in son önerilerinin bu görüşmelere temel oluşturabileceğini söyledi.

İşadamları

(Baştarafı 1. Sayfada) kısa zamanda halkın reyine başvurulmalıdır.

Nuh Kuşçulu: (İTO Yönetim Kurulu Başkanı) Seçimler, memleketimizde demokrasinin işlerlik içinde olduğunu kanıtladı. Öte yandan seçimler siyasi partilerin kendilerine birçok ders çıkaracak şekilde sonuçlandı. Şimdi parlamentoya düşen görev, en kısa zamanda bu çok ağır ekonomik problemleri çözecek bir alternatifi bulmalarıdır. Seçim sonuçları parlamento içinden böyle bir alternatifin çıkacağını göstermiştir. Halk'ın eğilimi seçimlerde belli olmuştur. Küçük partiler oy alamamıştır. Sözünü tutmayanların değiştirildiği ortaya çıkmıştır.

Şimdi erken seçime gidecek bir hükümetin oluşturulması gerekir. Sorunlar ağırdır. 1973'den bu yana yamalı bohça gibi hükümetler yönetimde. Bunlar ekonomik sorunlara köklü çözüm de getirememişlerdir. Onun için en kısa zamanda erken seçim hazırlıkları yapılmalıdır. Partiler bu konuda aralarında anlaşmalıdırlar.

Nurullah Gezgin: (İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı) Seçimlerde çıkan sonuçlar halkın eğilimini göstermiştir. Buna saygılı olmak gerekir. Bugünkü parlamento aritmetiği içinde erken bir seçim hükümeti kurulması olanağını göremiyorum. Yapılacak iş bence halkın eğilimine saygı göstererek, milletin iradesi doğrultusunda Demirel'in başkanlığında bir hükümetin kurulmasıdır.

Halit Narin: (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Başkanı) Seçimler halkın tepkisini göstermesi bakımından olumlu bir şekilde sonuçlanmıştır. Sonuç şaşırtıcı değildir. Pahalılığı önleyemeyen, anarşiyi, terörü ortadan kaldıramayan, yokluğun önüne geçemeyen iktidarlara halkın «evet» demediği ortaya çıkmıştır.

Şimdi erken seçime gidilecek olsa bile, öncelikle yapılması gereken idarede ve kanunlarda devlet otoritesini pekiştirecek, ekonomik ve sosyal yapıya dinamizm getirecek mali ve ekonomik önlemlerin alınmasıdır. Hükümetlerin iyi niyetlerine rağmen artırılamayan ihracatın alınacak önlemlerle artırılması, haklının hakkını arayabilmesi, yatırımların teşvik edilmesi gibi konularda gerekli mevzuat ve kanun değişikliklerinin yapılması erken seçimlerden önde gelen sorunlardır.

YİTİK

İ. Ü. İETT Kartımı ve Şebekemi yitirdim, geçersizdir.

Veli DOĞANAY (Po: 3546)

YİTİK

TÖB-DER Kartımı ve Öğretmen Kimliğimi Yitirdim, Geçersizdir.

T. ATİLLA OKTAY

Po: 2539

İSTANBUL TELEFON BAŞMÜDÜRLÜĞÜNDEN

23 Kalem Alet-Edevat Satın Alınacaktır.

Başmüdürlüğümüz ihtiyacı olarak 23 kalem Alet - Edevat kapalı teklif alma suretiyle satın alınacaktır.

Bu işe ait şartname Yıldızposta Caddesi Başmüdürlük Malzeme Müdürlüğünden temin edilebilir.

İstekli olduğunuz takdirde kapalı teklif mektubunuzu engeç 22.11.1979 Perşembe günü saat 11.00'e kadar Malzeme Müdürlüğüne tevdi etmeniz ilân olunur.

(Basın: 22665) — 3531

Kocaeli

(Baştarafı 1. sayfada) İller İdaresi Yasası'nın antidemokratik bir hükmüne dayanılarak sürdürülen bu uygulamanın Sağlık Bakanlığı'nın «Benim Kocaeli'de kadro fazlalığım yoktur, atanan kişileri göreve başlatınız» genelgesine karşın sürdürülmesi, tüm ilerici kişi ve kuruluşlar tarafından nefretle kınandı.

İlerici örgütler, bu uygulamanın «Kocaeli Valisi'nin devlet içinde devlet olma» hevesinden kaynaklandığını da belirttiler.

Bilindiği gibi, Vali Ural özellikle Tamgün Yasası'nın yürürlüğe girmesiyle sağlık emekçilerine karşı daha düşmanca bir tavır içine girmiş, sağlık emekçilerinin tek demokratik kitle örgütü TÜS - DER'i kapatmış, kimi ebeleri açığa almış, TÜS-DER yöneticilerin de başka illere sürülmesini sağlamıştı.

Bayram

(Baştarafı 1. Sayfada) darpaşa'dan ise 22.52'de hareket edecek.

26.10.1979 tarihinden 4.11.1979 tarihine kadar Ankara - Haydarpaşa - Ankara arasında işleyen Boğaziçi Ekspresi'ne ikişer adet Pulman vagonu, 25, 26, 27 Ekim ve 2, 3, 4 Kasım 1979 tarihlerinde de Ankara - İzmir - Ankara arasında işleyen İzmir ekspreslerine ikişer adet numaralı ve kuşetli vagon eklendi.

26.10.1979 ile 4.11.1979 tarihleri arasında ise, Doğu ekspreslerine Haydarpaşa - Ankara - Haydarpaşa arasında 2'şer numaralı vagon, Ankara - Kars - Ankara arasında birer numaralı vagon, Güney ve Van Gölü ekspreslerine Haydarpaşa - Ankara - Haydarpaşa arasında iki numaralı vagon ve Ankara - Tatvan - Kurtalan - Ankara arasında birer numaralı vagon. Toros ekspreslerine Haydarpaşa - Ankara - Haydarpaşa arasında ikişer numaralı vagon ve Ankara - Adana - Ankara arasında birer numaralı vagon ile Mehmetçik ekspreslerine birer kuşetli vagon ilaveleri yapıldı.

AP azınlık

(Baştarafı 1. Sayfa'da) kurmaya manidir. Milletin arzusu yalnız AP iktidarı olduğuna göre, şartlar böyle olmasına rağmen hükümet kurmamız ifade ettiğimiz gibi tek başımıza mümkün değil» dedi.

MSP sözcüsü Şener Battal da THA'ya verdiği demeçte Demirel'in altı ayda Türkiye'yi düzeltirim dediğini hatırlattı ve «Hükümeti Demirel kursun» dedi. Battal «MHP'nin içinde bulunduğu hükümet Türkiye'yi iç harbe götürür» şeklinde konuşurken, MSP Genel Başkan Yardımcısı Şevket Kazan «İhtimallerin neler olabileceği yolundaki Genel Başkanı'mızın sözlerine katılıyorum. Ancak, AP'nin dışardan desteklenmesi ihtimalerden biridir. AP - MSP - MHP ihtimali de olabilir. Dediğim gibi bu konular yarın yapacağımız il başkanları toplantısında genişçe ele alınacaktır.» şeklinde konuştu.

Battal ve Şener AP'nin tek başına kuracağı bir hükümetin desteklenmesi konusunda da çelişkili açıklamalar yaptılar. Battal, seçim sonuçlarının AP'yi sorumluluğa davet ettiğini belirterek, MSP'nin AP'nin tekbaşına hükümet kurması halinde zorluk çıkarmayacağını söyledi. Kazan ise, AP'nin dışardan desteklenmesinin ihtimallerden sadece biri olduğunu ifade etti.

Battal, meclisten erken seçim kararının çıkamayacağını da sözlerine ekledi.

Adıyaman'da 3 kişi öldü, sokağa çıkma yasağı konuldu

Haber Merkezi — Seydişehir Aliminyum Fabrikasında çalışan Maden-İş ve İGD Seydişehir Şubesi Yönetim Kurulu üyesi Celal Sonuvar faşistlerin saldırısına uğradı ve tabanca ile yaralandı. Olaydan sonra işçiler Maden - İş Sendikasının önünde toplanarak saldırıyı protesto etti.

ADIYAMAN'DA

● Adıyaman'da önceki gece üç öğrenci öldürüldü. Bunun üzerine Adıyaman'da sokağa çıkma yasağının konulduğu bildirildi.

Bahçelievler Mahallesinde saat 22.00 sularında Kahta caddesinde bir grubun üzerine kimlikleri belirlenemeyen kişilerce ateş açıldı. Olay sırasında lise öğrencisi Mithat Yaşar öldü, Gaziantep Eğitim Enstitüsü öğrencisi Remzi Aslanöz ile lise öğrencisi M. Tevfik Seçilmiş ise ağır şekilde yaralandılar. Yaralı iki öğrenci hastaneye kaldırılırken yolda öldüler.

Sıkıyönetim Komutanlığı'nca dün sabaha karşı saat 05.00 den itibaren sokağa çıkma yasağı kondu. Adıyaman Valisi Agah Büyükşağış, ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağının süreceğini söyledi, halkın ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için gerekli önlemlerin alındığını ve belediyenin araçları ile evlere ekmek dağıtımının sürdürüldüğünü belirtti.

Vali, ilde sokağa çıkma yasağına uyulduğunu, çevre illerden de polis ve asker getirildiğini, Adıyaman'da durumun sakin olduğunu açıkladı.

İSTANBUL'DA

Okmeydanı'nda bir mühendis kimlikleri tesbit edilemeyen kişilerce silahlı saldırıya uğradı ve ağır şekilde yaralandı. Okmeydanı Son durakta, önceki gece 22.30 sıralarında, Nesim Ovadya İzrail adındaki bir mühendis, silahlı kişilerin saldırısına uğradı. Aralarında çıkan bir münakaşadan sonra, saldırganlar kaçmakta olan mühendisin arkasından ateş ettiler. Nesim Ovadya İzrail iki bacağından biri de sırtından olmak üzere üç kurşun yarası alarak ağır yaralandı. Saldırganlar, olay yerinden koşarak kaçtılar.

Görgü tanıkları, olayın elindeki bir gazeteyi kastederek, saldırganların, «bu gazeteyi niye okuyorsun?» diye sorduklarını, bunun üzerine de mühendisin kaçmaya çalıştığını söylediler.

İSTANBUL'DA

● Gültepe semtinde dün sabah saat 07.30 sıralarında iple boğularak öldürülmüş bir gencin cesedi bulundu.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, bir ihbarı değerlendiren güvenlik ekipleri, Gültepe Ortakbayır Mahallesi Zafer İlkokulu'nun arkasındaki boş arazide, iple boğularak öldürüldüğü anlaşılan 22 yaşlarında bir gencin cesedi bulundu. Yapılan kimlik tespitinde cesedin Hadi Soysal adlı bir gence ait olduğu belirlendi.

Yetkililer, olayın siyasi yönünün bulunup bulunulmadığının henüz anlaşılamadığını söylediler. Olayla ilgili soruşturma sürüyor.

BURSA'DA

● Bursa'da ilerici avukat Cengiz Göral'ın öldürülmesi ile ilgili olarak önceki gün de bir MHP yanlısı daha Ankara'da yakalandı. Ankara'da yakalanan Abdullah Özmen Bursa'ya getirilerek ilk ifadesi alındı. MHP yanlısı Abdullah Özmen ifadesinde Avukat Cengiz Göral'ın öldürülmesi için kendisine ÜGD Bursa Şubesi Yönetim Kurulu üyesi Mustafa Karaca'nın görev verdiğini bildirdi. Emniyet Müdürlüğü'nün açıklamasına göre Abdullah Özmen ÜGD Bursa Şubesi Yönetim Kurulu üyesi Mustafa Karaca ile ÜGD lokalinde tanışıyor ve kendisinden iş sağlanmasını istiyor. Mustafa Karaca da Özmen'e, Cengiz Güral'ı öldürmesini teklif ediyor. MHP yanlısı Abdullah Özmen kendisine verilen görevi yerine getirmek için Göral'ı 20 gün izliyor ancak öldürme görevini yerine getirme olanağı bulamayınca Ankara'ya kaçıyor. Bursa Emniyet Müdürü Alpaslan Bilginer, ÜGD Bursa Şubesi Yönetim Kurulu üyesi Mustafa Karaca'nın da adam öldürmeye azmettirmek suçundan arandığını, ilerici avukat Cengiz Göral'ın öldürülmesi ile ilgili olarak daha önce iki MHP yanlısının yakalanarak tutuklandığını bildirdi.

ANKARA MAMAK'TA

● Cezaevi'nden alınarak «sorgu» gerekçesiyle emniyete götürülen ilericilere işkence edilmesini, faşistlerin saldırılarını jandarma baskısını protesto eden ilerici tutuklu ve hükümlülerin Mamak Askeri Cezaevi'nde Pazar günü başlattıkları direniş devam ediyor.

Direnişlerin her blokta değişik yöntemlerle sürdürüldüğü bildirildi. Direnişçiler, kimi zaman yemek yemezken, kimi zaman da görüşmelere çıkmıyorlar.

Direniş, 14 Ekim seçimlerinin yapıldığı gün B bloktaki faşistlerin kaldıkları koğuşların kapılarının açılması ve ilericilere saldırı düzenlenmesine göz yumulması ile başladı. İlerici mahkumların da faşistlerin saldırısına karşı koyması üzerine olaylarda birçok kişi yaralandı.

B bloktaki olayın bir benzerinin de D blokta meydana gelmesi üzerine A bloktaki ilerici tutuklular Salı günü görüşmeye çıkmayarak olayları protesto ettiler. Bu arada diğer bloklardaki ilerici tutuklu ve hükümlüler de Salı ve Çarşamba günleri verilen yemekleri kabul etmediler.

Bu arada görüşmeye gelen ilerici tutuklu ve hükümlülerin aileleri de geçtiğimiz günlerde Mamak Cezaevi önünde bir gösteri düzenleyerek cezaevinde kalanların can güvenliklerinin sağlanmasını istemişlerdi. Bilindiği gibi cezaevi yönetimiyle görüşmeye giden dört kişiden üçü gözaltına alınmıştı. Önceki gün de görüşmelere gelen yüzü aşkın kişi sıkıyönetim tarafından gözaltına alınmıştı.

GÖZTEPE'DE BİR MİT EMEKLİSİ VURULDU

Göztepe'de MİT emeklisi olduğu öğrenilen Eyüp Özalkuş (60), kimliği belirsiz üç kişinin silahlı saldırısı sonucu yaralandı. Evine gitmekte olan Eyüp Özalkuş, kimlikleri henüz tesbit edilemeyen üç kişinin silahlı saldırısına uğradı. Saldırı sonucu yaralanan Özalkuş, Göztepe SSK Hastanesinde tedavi altına alındı. Saldırganlar ise olaydan sonra kırmızı renkli, Anadol marka çalıntı bir otomobille kaçtılar.

GEBZE MHP İLÇE BAŞKANI ÖLDÜRÜLDÜ

Gebze'de Emlak Komisyonculuğu yaptığı Kızılay Caddesi üzerindeki dükkanında dün saat 13.20 sıralarında kimliği saptanamayan bir kişinin silahlı saldırısına uğrayan MHP İlçe Başkanı Yılmaz Taşkın olay yerinde öldü, saldırgan ise kaçtı.

Yetkililer, saldırganın olaydan sonra İstanbul yönüne doğru bir otomobille kaçtığını ileri sürerek gerekli önlemlerin alındığını ve soruşturmanın sürdürüldüğünü söylediler.

YARALI İŞÇİ ÖLDÜ

Ankara'da geçtiğimiz gün saat 23.00 sıralarında meçhul kişilerin açtığı ateş sonucu yaralanan Mehmet Akif Olcay adlı işçi kaldırıldığı hastanede öldü.

BİR ANNE VE İKİ ÇOCUĞU ÖLDÜRÜLDÜ

Dikmen Karapınar Mahallesinde oturan Satı Yalgı (25), Nurdane Yalgı (7) ve Mesut Yalgı (4), dün saat 9.30 sıralarında evlerinde kafalarına kurşun sıkılarak öldürülmüş halde bulundu.

Mamak

(Baştarafı 1. sayfada) temsilcisi Süleyman Coşkun dün sıkıyönetime götürüldü.

Dün saat 15.00 sıralarında Politika'nın İzmir Caddesi'ndeki Ankara temsilciliğine gelen iki sivil güvenlik görevlisi, temsilcimiz Süleyman Coşkun'un bir soruşturma dolayısıyla Emniyet Müdürlüğü Basın Bürosuna götüreceklerini bildirdiler. Ancak daha sonra Süleyman Coşkun'un Sıkıyönetim'e götürüldüğü öğrenildi. Politika Ankara Bürosu görevlileri durumu aydınlatmak amacıyla sıkıyönetim komutanlığını aradılar ve bir albay ile telefonda görüştüler. Sıkıyönetim albayı, telefonda, Süleyman Coşkun'un halen yanında olduğunu, kendisinin Sıkıyönetim Adli Müşavirliğince istendiğini belirtti ve Politika muhabirinin «Süleyman Coşkun gözaltına mı alındı?» sorusunu «bunu ben bilemem adli müşavirlik bilir» biçiminde yanıtladı. Aynı albay gazetemizin önceki günkü sayısında yayınlanan ve Mamak Askeri Cezaevinde bulunan tutukluların yakınlarının ziyaret sırasında karşılaştıkları baskıları protesto etmek amacıyla giriştikleri eylemden dolayı gözaltına alındıklarını bildiren haberimizin kimin tarafından verildiğini öğrenmek istediklerini belirtti.

Kendileri için önemli olan «bu haberi kimin verdiğin olduğunu söyleyen Albay daha fazla bilgi vermekten kaçındı.

SON DAKİKA

Gazetemiz baskıya hazırlandığı sırada arkadaşımız Süleyman Coşkun Politika Ankara Bürosu ile telefonla görüştü ve «biraz sonra büroya geliyorum» dedi.

BANK-SEN: Faşizmi güçlendirecek hükümetlere izin

(Baştarafı 1. sayfada) Seçimlerin antidemokratik koşullar altında yapıldığını hatırlatan Denizmen, özetle şunları söyledi:

«Bütün antidemokratik koşullara karşın seçime katılma oranının yüksekliği işçi ve emekçi kitlelerin demokratik haklarını kullanmaktan yana olduklarını kanıtlamıştır. Geniş halk yığınlarını, kendi çıkarlarıyla uyumlu bulmadıkları politikalara karşı tavırlarını belirtmek için, parlamenter alandaki olanaklardan yararlanma yolunu seçmişlerdir. Bu arada maceracı grupların «seçimi boykot» çağrılarının etkin olamadığı da açıkça görülmüştür.

Yine tüm antidemokratik koşullara karşın sosyalistlerin kısıtlı demokratik hak ve özgürlükleri sonuna dek kullanmaktan yana kararlı tavırları, demokrasi güçleri hesabına olumlu bir puan olarak kaydedilmiştir.

İLERİCİ DEMOKRATİK MEVZİLER KAZANILMIŞTIR

Özellikle 141-142. maddelerin varlığına karşın İstanbul'da bağımsız aday Bakiye Beria Onger'in yürüttüğü politikanın bulduğu destek, demokrasi güçlerinin bir kazanımı olarak değerlendirilmelidir. Sosyalistlerin ve özellikle Bakiye Beria Onger'in propaganda çalışmaları ile, sınırlı demokratik koşulların sınırları zorlanmış, ileri demokratik mevziler ele geçirilmiştir.»

EYLEM BİRLİĞİ KİTLELERİN GÜVENİNİ KAZANMIŞTIR

Denizmen, seçim ortamı, ulusal ve demokratik güçlerin eylem birliği doğrultusunda başarılı adımların atıldığı bir platform niteliği de taşıdığını, henüz yeterli düzeye erişmemekle birlikte, eylem birliğinin, sol siyasal seçeneği oluşturma yolunda kitlelere güven verdiğini, belirterek açıklamasını şöyle sürdürdü:

«Eylem birliği dışında kalmayı siyasal hesaplarına daha uygun bulanlar ise, işçi emekçi ve aydınlardan destek bulamamışlar, izledikleri politikanın yanlışlığını somut olarak görmüşlerdir. Önümüzdeki süreç eylem birliğinin gelişmesi ve güçlenmesi süreci olacaktır.

Seçim öncesinde eylem birliği yolundaki her ileri adımı destekleyen sendikamız, önümüzdeki dönemde de eylem birliğini güçlendirmek için tüm olanaklarını kullanacaktır. Kuşkusuz bu seçimlerde en önemli olay CHP'nin oylarındaki gerilemedir.»

CHP OYLARININ AZALMASI, TEKELCİ SERMAYENİN DAYATTIĞI POLİTİKANIN İFLASIDIR

Denizmen CHP oylarının azalmasının, sermaye sözcülerinin öne sürdükleri gibi, «solun başarısızlığı» olarak yorumlanamayacağını kaydederek, CHP oylarının azalması, IMF'lerin OECD'lerin, emperyalist tekellerin dayattığı ve CHP'nin boyun eğdiği politikanın reddidir» dedi. Denizmen şöyle devam etti;

«CHP oylarının azalması, işçi ücretlerinin dondurulması girişimlerinin toplumsal anlaşmaların reddidir. CHP oylarının azalması, ertelenen grevlerin, yaygınlaşan işsizliğin bir sonucudur.

CHP oylarının azalması, hızla yoksullaşan ve bunalımın yükünü taşımak istemeyen işçi ve emekçi kitlelerin CHP'ye cevabıdır.

Bir türlü kaynağı üzerine gidilmeyen ve bu yüzden de ardı arkası kesilmeyen faşist terör CHP'nin bir başka oy kaybı nedenidir.

Halk kitlelerinin, emperyalizminin dayattığı politikayı reddetmesine karşın, sağ partilerin görece başarı kazanması ancak iktidar adayı, güçlü bir sol seçeneğin bulunmaması ile açıklanabilir. Sermaye partilerinin görece oy artışı, kesinlikle kitlelerin politik tercihinin sağa kaydığı anlamına gelmemektedir.»

Denizmen, bütün saldırganlığına, yalan dolan ve demagojiye karşın, MHP'nin prestijini yitirdiğini belirterek, şöyle devam etti.

«Seçim yapılan illere bakıldığında, bu partinin 15 ilde, oylarının mutlak olarak gerilediği görülmektedir. Artan nüfusa rağmen MHP'nin 15 ildeki oy sayısı azalmıştır.

DUYURU

Gerze Sulh Hukuk Mahkemesi'nde Şaban olan ismim Coşkun olarak değişmiştir. Duyurulur.

Coşkun USTA (Po: 2545)

YİTİK

Hacettepe Üniversitesi Kimya Fakültesi'nden Aldığım Kimliğimi Yitirdim, Geçersizdir.

YÜCEL BURDURLU

Po: 2540

YİTİK

İ.T.Ü. Temel Bilimler Fakültesi kimlik ve İ.E.T.T. kartı ile Nüfus Cüzdanı ve Abdi İpekçi Yurdu depozito makbuzumu yitirdim, geçersizdir.

ŞÜKRÜ MUSLU

Po: 2541

"Aranan Hükümet" halkın sorunlarını

(Baştarafı 1. Sayfada) ler dikkatleri «hükümet formülleri»nden farklı bir noktaya çekiyor ve «Bu parlamentodan çıkarılacak herhangi bir hükümet formülünün halkın acil sorunlarına çözüm bulması mümkün olmayacak» değerlendirmesini yapıyorlar.

Şu anda sürmekte olan «hükümet formülü arayışının» özünde «tekellerin isteklerini uygulayacak bir hükümet formülü» olduğunu hatırlatan gözlemciler halkın ivedi çözüm bekleyen ve fakat bu parlamentodan çıkacak herhangi bir hükümet formülü ile çözümlenmeyeceğini belirttikleri sorunları şöyle sıralıyorlar:

HÜKÜMET ENFLASYONU ÖNLEYEMEYECEK

Kurulacak olan herhangi bir hükümetin süregenlik kazanmış olan enflasyonu önlemesi mümkün görülmüyor. Ecevit Hükümeti'nin başarısızlığının en temel nedeni olarak gösterilen yüzde 75-80'e varan enflasyonun, bu parlamentodan çıkacak herhangi bir hükümet tarafından ortadan kaldırılması bir yana hafifletme şansının bile bulunmadığı özellikle belirtiliyor. Bilindiği gibi IMF'ye verilen niyet mektubu kamu sektörünün ürettiği ürünlere zam yapılmasını öngörmüş ve gerek bu sektörde üretilen mallara, gerekse geleneksel tarım ürünlerine yapılmakta olan devlet sübvansiyonunun kaldırılması kesin olarak kabul edilmişti. Bu durumun ise enflasyonun hızlanmasında ve fiyatlarda patlama düzeyinde yeni artışlar görülmesinde temel etken olacağı görülüyor.

YENİ HÜKÜMET AKARYAKIT BUNALIMINI DA AŞAMAYACAK

Yeni hükümetin, Ecevit Hükümeti'ni en fazla yıpratan konuların içinde yer alan akaryakıt bunalımına çözüm bulması da olanaksız görülüyor. Gerek OPEC ülkelerinin yeni fiyat artışları yapması, gerekse ülkenin akaryakıt gereksinimlerini «Rotterdam Borsası» diye anılan uluslararası petrol karaborsacıları piyasasından peşin parayla spot alımlar yoluyla karşılamasından dolayı önümüzdeki hafta ve aylarda da benzin, mazot sıkıntısının süreceği bildiriliyor. Kışa girilmesi dolayısıyla bu sıkıntıya fuel-oil denen kalorifer yakıtının da ekleneceği ileri sürülüyor.

KUYRUKLARIN DA KALKMASI OLASI DEĞİL

Bu arada yağ, şeker, tüpgaz, et gibi temel tüketim maddelerinin sık sık ortadan kalkması ve karaborsaya düşmesine de bu parlamentodan çıkacak herhangi bir hükümetin çözüm getirmesi beklenmiyor. CHP Hükümeti döneminde, hükümeti yıpratmak isteyen tekellerin «stokçuluk» yaptıkları için bu maddelerin darlığının çekildiği biçimindeki açıklamalar temelsiz olarak nitelendiriliyor. Bu darlığa bir yandan tekellerin karaborsa kârlara alışkınlıklarının bir yandan da ülke sanayiindeki üretim açıklarının yolaçtığı ve emperyalizme bağımlı bir politikada bunlara çözüm getirilmesinin olanaksızlığı savunuluyor.

İŞSİZLİĞE DE ÇÖZÜM YOK

Yeni hükümetin özellikle IMF ile bağıtlanan anlaşmanın sınırları dışına çıkamayacağı, bunun ise işsizliğin artarak sürmesi anlamına da geldiğini belirten gözlemciler bu konuda şöyle konuşuyorlar:

«IMF devalüasyon yapılması ve devalüasyonun sürekli kılınmasının yanısıra kalkınma hızının da sıfıra doğru yaklaştırılmasını öngördü. Bu niyet mektubu ile bağıtlandı. Yani önümüzdeki günlerde bazı temel sektörlerde yeni yatırımlar beklenemez. Özellikle kamu yatırımlarında belirgin bir azalma olacak. Bunun tek anlamı vardı İşsizlik».

«Niyet mektubunun yeni hükümeti bağlayamayacağı yönünde bazı görüşler ileri sürülüyor» biçimindeki bir soruya ise aynı kaynaklar şu yanıtı getiriyorlar:

«Bu gülünç ve ciddi olmayan bir iddiadır. Uluslararası anlaşmalarda özellikle emperyalist tekellerle bağıtlanan sözleşmelerde hükümetlerin değişmesi sonucu etkilemez. Niyet mektubu ise eksiksiz bir anlaşmadır. O yüzden hangi hükümet gelirse gelsin bağlayıcıdır. Ancak emperyalist bağımlılıktan devrimci bir kararlılıkla çıkabilecek, bunu göze alıp gerçekleştirebilecek bir hükümet için bu geçerli olabilir. Ancak o zaman da bu bir hükümet sorununu aşar ve bir siyasal erk sorununa dönüşür.»

TERÖR SÜRECEK Mİ?

Bu parlamentodan oluşturulacak bir hükümet formülünün siyasal cinayetleri ve terörü önlemekte başarılı olamayacağı da gözlemcilerce belirtiliyor. «Terörün kaynağının emperyalizme bağımlılık ve terörün örgütlendiği noktanın MHP ve ÜGD gibi faşist odaklar olduğu gerçeğini bilince çıkarmamış hiç bir hükümet terörü sona erdiremez. Kaldı ki gelişmeler önümüzdeki günlerde çıkabilecek hükümet formülleri arasında bizatihi bu terörün asıl sorumlularının hükümette yer alması ya da etkinlik sağlaması olasılığı büyüktür» değerlendirmesini yapan sözkonusu kaynaklar önümüzdeki günlerde bu yargılarının kanıtlanacağını söylüyorlar.

TKP: En önemli

(Baştarafı 1. Sayfa'da) «Bu durumda ne yapmak gerek? En başta CHP'nin gereken dersleri çıkarması zorunluktur. Ama öyle görülüyor ki CHP sağ kanat yöneticileri, seçimlerden alınan sonuçlardan ders çıkaracakları yerde gerçekleri örtbas etmeye kalkışıyorlar.

Ecevit seçim yenilgisinin 22 ay içerisinde izlenen ters politikanın bir sonucu olduğunu örtbas etmek için, durmadan nasıl bir enkaz aldıklarını anlatmakla yetiniyor. Halkımız, CHP ağırlıklı hükümetin nasıl bir dönemde, nasıl bir ortamda işbaşına geldiğini iyi biliyor. Ama işbaşına geldikten sonra bu hükümet emekçiler yararına, ulusal çıkarlardan yana ne yaptı? Tekellerin üstüne gideceği yerde, bunların istemlerini, çıkarlarını savundu. CHP yöneticileri antikomünizmi daha da hızlandırdılar. Seçim kampanyasında Ecevit, komünizmi, faşizmle aynı kefeye koydu. Üstelik faşist terörü hedef alan kesin önlemlere gideceği yerde, CHP sağ kanat yöneticileri, sola karşı savaşı başa aldılar. CHP'li yurtseverler bütün olaylardan gereken dersleri çıkarmak ve gerçekçi bir yol izlemek zorundadırlar.

Halkımıza dayatılmak istenen gerici «ara rejimler»e karşı çıkmak, komünistlerle, sosyalistlerle birlikte güçlü demokrasi hareketi içinde yer almak, CHP'li yurtseverlerin ertelenmez görevlerindendir.

Çünkü atılmak istenen askersel ara rejimler, halkımızın istemleriyle, ulusal çıkarlarımızla kesin olarak bağdaşmaz. O zaman yapılacak iş, bu baskı ve yıldırma rejimlerine karşı eldeki kazanımları korumak için yığın eylemlerini güçlendirmek, demokrasi hareketini yaygınlaştırmak tüm ulusal güçleri bu hareket içinde derleyip toparlamak, eylem birliğini somutlaştırmaktır. Elbette baskıcı ara rejimler karşısında oluşturulacak güçlü demokrasi hareketi yalnız eldeki kazanımları savunma göreviyle sınırlanmayacak, ileriye dönük savaş perspektiflerini açma yolunu izleyecektir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'yle «Birlik-Dayanışma»nın gerçekleştirdikleri eylem birliği daha ilk adımlarını atıyor olsa da böyle bir ortamda önem taşıyor. Ara rejim ve zorbalık hükümetlerinin planlarını bozmak için soldaki güçlerin eylem birliği kadar önemli bir sorun yoktur bu dönemde. İstanbul'da ara seçimlerde eylem birliğini somutlayan TSİP ile «Birlik-Dayanışma» bunu seçimlerden sonra da sürdüreceklerini açıklıyor ve Türkiye İşçi Partisi'ni ve soldaki diğer güçleri, CHP'li yurtseverleri, Kürt demokratlarını bu eylem birliğine katılmaya çağırıyorlar. Bu çağrı suskunlukla geçiştirilemez, geçiştirilmemelidir.»

Nusaybin

(Baştarafı 1. Sayfada) sürdürme kararında olduklarını açıkça belirtmişlerdir. 10 bin 500 işçinin başlatacağı grevle, Nusaybin Ovası'nda ekili binlerce dönüm tarlada pamuk ürünü tarlada kalacaktır. Bu ürünün heder olmaması için, idari ve mülki makamların arabuluculuk yapmaları ve işçilerin haklarının tahakkuku bakımından duyarlılık göstermeleri gerekmektedir» dedi.

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

● Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ....KEMAL TÜRKLER
● Yazıişleri Müdürü ...... Tamer KAYAŞ
● İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel. 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
● Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
● İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K.: 5 No: 510 Konak Telefon 13 69 61
● Dizgi: .... Politika Tipo Tesisleri
● Baskı: ...... Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
● Dağıtım: .... Hürriyet Holding A.Ş.

● İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun 5 cm): 500 TL.
● ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL. 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık: 260 DM., 6 Aylık: 130 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 180 Dolar.

Adana Emniyet Müdürü'nün öldürülmesi Adana Cezaevi'nde planlandı

● Cevat Yurdakul'un, bir süre önce öldürülen Prof. Fikret Ünsal olayının üzerine gittiği için MHP yanlısı üç kişi tarafından öldürüldüğü bildiriliyor

Ankara (THA) — Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un ölümünün Adana Cezaevinde bulunan ve komando olarak bilinen Yunus Uzun ve arkadaşları tarafından planlandığı ve ölüm olayının Aydın Telli, Abdullah Kıpçak ve Ahmet adlı kişiler tarafından gerçekleştirildiği öğrenildi.

Adakobirlik Başkanı Akın Özdemir'i öldürdüğü gerekçesiyle tutuklanan ve halen bu suçtan davası görülmekte olan Yunus Uzun ve arkadaşlarının Prof. Fikret Ünsal ve Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un ölüm olayını Adana Cezaevinde planladıkları saptandı.

Prof. Fikret Ünsal'ın öldürülmesi olayı ile ilgili olarak Mehmet Adlı bir kişinin cezaevinden üç kişiyi gardiyan elbisesi giydirerek cezaevi dışına çıkarttığı gerekçesiyle tutuklandığı ve soruşturmanın son derece gizli tutulduğu bildiriliyor.

Adana Emniyet Müdürü Yurdakul'un öldürülme olayının da aynı kişiler tarafından Fikret Ünsal olayının üzerine gidildiği için ve terörün Adana'da odaklaşması amacıyla gerçekleştirildiği yapılan koğuşturmalarda ortaya çıktı.

Yurdakul'un ölüm olayını Aydın Telli, Abdullah Kıpçak ve Ahmet adlı sanıkların gerçekleştirdiği saptandı. Aydın Telli ve Abdullah Kıpçak'ın olayda silah kullandığı, Ahmet adlı üçüncü kişinin de araba kullandığı belirlendi. Sanıkların aranmasına devam ediliyor.

CHP'nin İstanbul yenilgisi tartışılıyor

● CHP Genel Merkezi yenilginin nedeni olarak gösterdiği İstanbul İl yöneticilerini görevden almak istiyor
● Genel Merkez yöneticileri 1977 seçimlerine oranla 300 binin üzerinde oy kaybedilmesini "İl yöneticilerinin beceriksizliğine" bağlıyor
● Genel Merkez İl Başkanlığı için Ahmet İsvan ve İsmail Cem üzerinde duruyor
● İl yönetimi yenilginin nedeni olarak CHP ağırlıklı hükümetin yanlış uygulamalarını gösteriyor

● Mehmet BARAK

14 Ekim seçimlerinde ağır bir yenilgiye uğrayan CHP Genel Merkezinin İstanbul'da yenilginin acısını il yönetimini görevden alarak çıkartmak istediği bildiriliyor. Genel Merkez yöneticileri, 1977 seçimlerine oranla İstanbul'da 300 binin üzerinde oy kaybedilmesini il yönetiminin beceriksizliğine bağlıyorlar. Genel Merkez yöneticileri, İstanbul'da hükümetin içinde bulunduğu sorunların halka yeterince anlatılamadığını, yeterli propaganda yapılamadığını ve sandık başlarında görevli bulundurmakta dahi güçlük çekildiğinin kendilerinin bilgisi dahilinde olduğunu söylüyorlar. Edinilen bilgilere göre Genel Merkez, il başkanlığı için eski Belediye Başkanı Ahmet İsvan ile TRT eski Genel Müdürü İsmail Cem üzerinde duruluyor.

Yenilginin nedenlerinin kendilerine yüklenmesinin insafsızlık olduğunu söyleyen bazı il yönetim kurulu üyeleri ise «Halkın sandık başına gitmemesinin sorumlusu biz değiliz. Hükümet belediyeye yeterince yardımcı olmamıştır. Kuyruklar önlenememiştir. Yenilgi sadece İstanbul'a özgü olsaydı, Genel Merkez haklı olabilirdi» şeklinde konuşuyorlar.

TABAN NE DİYOR?

Ağır yenilgi CHP tabanında sert tartışmalara yolaçtı. İl yönetimi ve İstanbul Belediyesini ellerinde bulunduran Topuz grubu yanlıları seçimlerden sonra tavır değiştirerek, CHP'nin daha sol bir parti olmasını, parti programında yer alan maddelerin uygulanmasını istemeye başladılar. Buna örnek olarak bir yıl önce Beşiktaş İlçe toplantısında «Burada önce CHP işçi sınıfının partisidir diyenlere karşı mücadele vermek gerek» diyen ve 14 Ekim seçimlerinde senatör seçilen Aysel Baykal'ın, partinin halktan koptuğu yolundaki eleştirileri örnek gösteriliyor.

CHP içindeki ilerici kanat ise, partinin çeşitli kademelerinde görev alan kişilerin belediyede uzman kadrolarında görev yaptıklarını, oysa bu kişilerin iki görevden birini bırakmak zorunda olduklarını söylüyorlar.

YENİLGİNİN HESABINI GENEL MERKEZ VERECEK

CHP tabanı, yenilginin nedenleri konusunda fikir birliği içinde. Gerek Topuz grubu, gerekse ilerici kanat, CHP'nin olağanüstü kurultaya gitmek zorunda olduğunu, yenilginin hesabının sorulmasını istiyorlar. Bu konuda genel merkeze yakınlığı ile bilinen CHP'lilerin de aynı görüşte oldukları bildiriliyor.

CHP tabanının eleştirileri şu noktalarda toplanıyor:

● Genel Merkez yönetimi bürokrat kadrolardan oluşmuştur, tabanın sesine kulaklarını tıkamıştır.

● İMF'ye ödün verilmiş, sorunlar halka yeterince anlatılamamıştır.

● Demokratik kitle örgütleri üzerinde baskılar arttırılmış, faşist odakların üzerine gidilememiştir.

● Yanlış bir taban fiyat politikası izlenmiş, gerçekte köylü kalkındırılmamış, paralar üretime aktarılmamıştır.

● Tamgün yasası fiyaskoyla sonuçlanmış, milyarlarca lira boşa akıtılırken, doktorlara muayenehane açma izni yeniden verilmiştir.

Türkiyeli öğrenciler Federal Alman eğitim sistemine uyamıyorlar

● Federal Almanya'da halen 300 bine yakın işçi çocuğunun bulunduğu kaydediliyor

Ankara, (A.A.) — Milli Eğitim Bakanlığı yetkilileri, Federal Almanya'da 300 bine yakın işçi çocuğu bulunduğunu ve bu çocukların Alman Eğitim sistemi içinde, iki kültür arasında uyum sağlamada güçlük çektiklerini söylediler.

Yetkililer, Türkiyeli işçi çocuklarının Alman eğitim sistemine tam olarak uyabilmelerini sağlamak ve Türk dili ile Türk kültürünü iyi bir biçimde öğrenerek yurtla ilişkilerini sürdürebilmelerini sağlamak için önümüzdeki öğretim yılında Federal Almanya'ya 450 öğretmen daha gönderileceğini bildirdiler.

Bakanlık yetkilileri Almanya'daki Türkiyeli işçi çocuklarının eğitim sorunlarıyla ilgili olarak Federal Alman Hükümeti temsilcileri ile görüştüklerini belirterek A.A. muhabirine şunları söylediler:

«F. Almanya'da halen Bakanlığımızca atanan 507 öğretmenimiz çalışmaktadır. 227 öğretmenin de atama işlemi sürmektedir. Gelecek öğretim yılı içinde 450 dolayında öğretmen daha Almanya'daki işçi çocuklarımızın eğitimi için görevlendirilecektir.»

Milli Eğitim Bakanlığı yetkilileri, başırısız Türkiyeli öğrencilerinin ilk sınıflardan başlayarak Almancayı iyi bir şekilde öğrenmeleri ve Alman eğitimine tam olarak uymaları suretiyle başarısızlıktan kurtarılmalarına çalışıldığını belirtmişler, bu konudaki çalışmaları şöyle özetlediler:

«Okullarını bitirebilen gençlerin çıraklık eğitimi ve üst meslek öğrenimine alınmaları için çalışılmaktadır. Tüm önlemlere karşın zorunlu eğitimi tamamlayamayan gençlere, dil öğrenimin yanısıra, her türlü meslek kursundan yararlanabilme yollarının açılmasına çalışılmaktadır.»

Almanya'da, doğan, ya da çok küçük yaşta Almanya'ya giden çocukların anaokullarında Almancayı öğrenerek, doğrudan normal sınıflara geçmelerini sağlamanın esas olduğunu bildiren yetkililer, «ara sınıflarda Almanya'ya giden öğrencilerin ise, bir ya da iki yıllık hazırlık sınıfını bitirdikten sonra, normal eğitime geçmelerine çalışıldığını» bildirdiler.

Adana'da tutuklan polis sayısı 6'dan 14'e yükseldi

Adana, (THA) — 6 Kolordu ve Adana - Gaziantep - Kahramanmaraş - Adıyaman illeri Sıkıyönetim Komutanlığı Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Şubesinden yapılan açıklamada, Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un öldürülmesinden sonra gelişen olaylar sırasında gözaltına alınan 24 polisten tutuklananların sayısının 14 olduğu açıklandı.

Bu konuda yapılan açıklamada şöyle denildi:

«Adana Emniyet Müdürlüğü'nde görevli olup katıldıkları kanunsuz direniş sebebiyle haklarında soruşturma açılan polislerin 6 sının tutuklandığı dünkü bültende bildirilmişti.

Direnişe katılan bu polislerden aşağıda isimleri yazılı 8'i daha aynı gün Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nce tutuklanmış böylece tutuklanan polislerin sayısı 14'e ulaşmıştır. Tutuklanan sanık polisler: Emniyet Amiri Cengiz Gök, Komiser Turgut Kavas, Komiser Uğur Orcan, Komiser Zeynel Pekşen Polis Memuru Ali Rıza Yaradanakul, Polis Memuru Bahtiyar Bektaş, Polis Memuru Cengiz Kırmaz, Polis Memuru Mehmet Erel.

Balgat katliamı sanıkları idam cezasına çarptırıldı

Ankara (THA) — Ankara'nın Balgat yöresinde 26 Temmuz 1978 günü dört ayrı kahveyi otomatik silahlarla tarayarak beş kişinin ölümüne 12 kişinin yaralanmasına neden olan sanıkların davası dün Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinde karara bağlandı.

Türkiye Şeriatçı Komando Ordusu (TÜŞKO) sanıklarından İsa Armağan ve Mustafa Pehlivanoğlu ölüm cezasına mahkum edildiler. Aynı dava sanıklarından Naim Yanık 77 yıl, Mehmet Varlı 75 yıl hapse mahkum edildiler, ancak cezaları TCK'nun 71'inci maddesi uyarınca 36 yıla çevrildi. Dava sanıklarından Ahmet Çelik ise 26 yıl bir ay hapse hüküm giydi.

Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi verdiği kararında sanıklardan İsa Armağan ile halen yakalanamayan İsmail Köksal, Ethem Kışkış ve Haydar Şahin'in Türkiye'de şeriatçı bir düzen kurmak amacıyla Türkiye Şeriatçı Komando Ordusu adı altında gizli bir örgüt kurduklarını, bu örgüte para ve silah sağlamak için aynı amaca yönelik, Naim Yanık, Mustafa Pehlivanoğlu ve Sabahattin Bayrak'ı da örgütlerine aldıklarını, TÜŞKO sanıklarından Haydar Şahin'in 30 Ağustos 1978 günü Aksaray'da öldürülmüş olarak bulunduğunu, İsmail Köksal, Ethem Kışkış, Fehmi Kandemir ve Sebahattin Bayrak'ın bugüne kadar yapılan tüm aramalara rağmen ele geçirilemedikleri için haklarındaki davanın bu davadan ayrılmasına, diğer sanıkların TÜŞKO adlı gizli örgüte silah ve malzeme sağlamak amacıyla çeşitli tarihlerde beş ayrı soygun olayı düzenlediklerinin anlaşıldığını belirtti.

Mahkeme, sanıklardan İsa Armağan, Mustafa Pehlivanoğlu'nun eylemlerine uyan TCK'nın 146, 147, 149, 168/1-2 ayrıca TKC'nın 497-2 maddesinin beş kere tekrarıyla ölümle cezalandırılmalarına, diğer sanık Naim Yanık'ın TCK. 497-2 suçunu beş defa işlemiş bulunduğundan TCK 168/2 gereğince 77 yıl hapse, sanık Mehmet Varlı'nın TCK 497-2'ye beş defa, 168-2 gereğince 75 yıl hapse mahkum edilmelerine, Naim Yanık ve Mehmet Varlı'nın haklarında verilmiş olan cezanın TCK 71. maddesi gereğince ömür boyu hapse (36 yıl) çevrilmesine karar verdi.

Diğer sanık Ahmet Çelik ise 26 yıl bir ay hapse mahkum oldu.

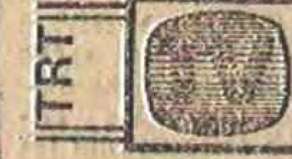
Kararın okunmasından sonra sanıklar mahkeme heyetine «Bizi asacak ipi daha analar bükmedi. Nasıl olsa af çıkacak, ülkücü gençliği mahkum edemezsiniz» şeklinde bağırmaya başladılar. Çeşitli cezalara mahkum edilen sanıkların bağırmalarına yakınları da katıldı.

Ankara Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Cenkçi yasa dışı yollara başvurmakla suçlandı

Ankara, (THA) — Ankara Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Beyhan Cenkçi'nin basın şeref kartlarının Bayram Gazetesinin yayınlanması için verilen yetkide geçerli sayılmamasını eleştirmesi üzerine THA muhabirinin konuya ilişkin sorularını yanıtlayan Çağdaş Gazeteciler Derneği Genel Başkanı Yılmaz Ateş Cenkçi'nin konuyu sürtüşme düzeyinde tutmak istediğini belirterek basın şeref kartı taşıyan gazetecilere karşı olmadıklarını ancak yasada bazı komisyonlarda geçerli sayılmadığını bildirdi.

Yılmaz Ateş AGC Başkanı Cenkçi'nin bazı yasa dışı yollara başvurduğuna da değinerek Türkiye'deki yabancı basın mensuplarını da üyesiymiş gibi göstermesini eleştirdi.

Ankara dışında hatta aralarında yurtdışında bulunanların da listeye yazıldığını belirten Ateş, Cenkçi'nin bu konuda susması gerektiğini anımsattı. Ateş ayrıca Ankara'da yayınlanacak Bayram Gazetesinin yayın hakkının Çağdaş Gazeteciler Derneğine verildiğini de vurgulayarak tartışmanın bitmesini istedi.

TRT Program-Haber-Eleştiri

Radyolardan Seçmeler

TRT - 1
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
11.05 Okul Radyosu
13.00 Haberler
16.05 Okul Radyosu
18.01 Çocuk Bahçesi
20.02 Çocuklar İçin On Dakika
20.15 Köy Dağarcığı
23.10 Tatil Gecesi

TRT - 2
08.02 Gün Başlıyor
09.30 Sabah Konseri
11.40 Beri Gel Barışalım
13.00 Haberler
14.30 Yabancı Dil Öğrenelim
16.20 Arkası Yarın
18.00 Türküler Ne Der
21.15 Spor Gazetesi
22.00 Yabancı Dil Öğrenelim

TRT - 3
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.03 Barok Müzik
10.30 Almanya'dan Müzik
16.00 Müzik Sohbetleri
21.00 Geçmişten Günümüze Senfonik Müzik

TV'de Sinema: GECİKEN ADALET

● OYNAYANLAR: *James Stewart, Richard Conte, Lee J. Cobb, Helen Walker, Betty Gade, Kasia Orzazewski, Howard Omith.*

● YÖNETMEN: *Henry Hathaway,* ● Yapım Yılı: *1948,* ● Süresi: *111 Dakika.*

Bu akşam TV ekranlarına ilginç ve önemli bir film geliyor. Hollywood'un toplumsal içerikli filmler üretebildiği bir dönemin filmi. Filmin Yönetmeni de, üstelik zaman zaman önemli çıkışlar yapmış bir kişi. Gerçek olaylara dayanılarak yazılmış bir senaryo ve başarılı bir sinema dili, bu filmi zamanın en önemli yapıtları arasına sokmuş. Filmin öyküsü önemli bir hukuksal ve toplumsal gerçeğe dayanıyor. Birçok yapıta konu olmuş bir çok yazar ve sanatçı tarafından ele alınmış: Adalet mekanizmasındaki haksızlık. Haksız yere 99 yıl hapse mahkûm olmuş Çek asıllı bir Amerikalının annesi, gazetenin birine bir ilan verir. İlanla 12 yıl önce işlenmiş bir cinayet hakkında bilgisi olanlar aranmaktadır. Genç Gazeteci Mc. Neel, konunun üzerine gider. Bir dizi olayla karşılaşır. Haksız yere 99 yıl hapse mahkum olmuş bir kişinin gerçekte suçlu olmadığını ispatlamak için çetin bir savaşıma girer bu genç gazeteci.

Ancak, filmin 1948 yılında yapıldığını unutmamak gerekir. Çünkü henüz suçsuz yere Rosenberglerin idam edilmediği, Mc. Carty adında faşist bir senatörün ortalığı kasıp kavurmadığı, binlerce ilericinin «Amerikan Aleyhtarı faaliyetleri Soruşturma Komisyonu»nda sorguya çekilmediği bir dönemde yapılmıştır bu film. Oysa çok değil aradan üç beş yıl geçtikten sonra, Hollywood'da böyle filmler kolay kolay üretilemeyecektir artık. Yönetmen Hathaway, salt olmuş bir olayı irdelemekle kalmamış, kamerasını Chicago'nun, özellikle göçmenlerin yaşadığı kenar mahallelerine yöneltmiştir. Onca zenginliğin ortasında süregelen sefalet son derece çarpıcı görüntülerle sergilenmiştir filmde. Filmin yöneldiği alanlar bununla da kalmamakta, film, görevini dürüstlükle yerine getiren bir gazeteci tipini de en etkin bir biçimde çizebilmektedir.

1950'lerden sonra Amerikan müzikalleri «American Way Life» (Amerikan tipi yaşam)'ı tüm dünyaya yayarken bu filmi unutmak kolay değildir.

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 HABERLER

19.05 Şeker Kız

Sürekli filmin bugün yayınlanacak ilk bölümünde, Yetimhanede yetişen çocuklara iki çocuk daha katılır, bunlardan birisi çok afacan bir kızdır. İsmi Candy'dir.

19.30 Dımıdan

İzmir Televizyonunca hazırlanan Dımıdan adlı dizi programın bu bölümünde, Kırşehir yöresine ait kadın halk oyunları yörede yapılan kız isteme ve küçük şerbet töreni içinde sergilenmekte. Programda konuşmacı oyun ve giysileri tanıtır, kız isteme ve küçük şerbet töreni içinde «Biter Kırşehir'in gülleri biter» oyunu, «Gel yanıma gel» oyunu, «Çiçek dağı» oyunu, «Yürü güzel yürü» oyunu, «Üç oğlan» oyunu sergilenir. Programı Fazlı Oğuzhan hazırladı.

20.00 Taksi

Bugün yayınına başlanan dizide, New York'taki bir taksi şirketinde çalışan şoförlerin öyküsü güldürü diliyle veriliyor.

20.30 HABERLER

21.15 Minik Konser

21.20 Çıraklık

Televizyon Eğitim Yayınları Şubesinde hazırlanan programda binlerce çocuk «çırak» adı altında çalışmaktadır. Tümüne yakını sigortasız ve sendikasızdır bu çocukların. Her türlü hakları, yaşam güvenceleri iş verenin insafına terkedilmiştir. Yıllardır süren bu olgunun yeni «Çıraklık Yasası»yla kısmen de olsa düzeleceği umulurken, yasa çıraklar açısından daha da aleyhte bir içerikle çıkmıştır. Yine, çırağın geçimi ve güvencesi işverenin insafına terkedilmiştir. Programda çırakların yaşam, çalışma koşulları ve «Çıraklık Yasası»nın eleştirici yapılıyor. Programı Emel Ebcioğlu ve Necmettin Varlı hazırladı.

21.45 Televizyonda Sinema

23.20 HABERLER

YENİ BİR BELGESEL "MERCAN ORMANI" PAZAR GÜNÜ EKRANLARA GELİYOR

TV'de yeni başlayan dizilerin içinde tek belgesel olanı «Mercan Ormanı» Pazar günü ekranlara geliyor. Denizaltının gizemli yaratıklarını inceleyen dizi birer saatlik sekiz bölümden oluşuyor. Diziyi «Uzay Yolu»nda yer alan Leonard Nimoy sunuyor. Dizinin tümü Avustralya yakınlarında çekilmiş. Ancak TV yetkilileri Siyah - Beyaz olarak yayınlanacak olan dizinin etkisinin büyük ölçüde zayıflayacağını söylüyorlar. Çünkü dizi, deniz altının tüm görkemli renklerini ekranlara getiriyor. Dizinin Pazar günü yayınlanacak ilk bölümünde köpek balıklarının yaşamları ele alınıyor.

Anlamlı bir güldürü: «TAKSİ»

Bu akşam ekranlara yeni bir dizi daha geliyor: «Taksi». Bir güldürü dizisi olan «Taksi», içinde yaşadıkları meslek koşullarına bağlı olarak öfkeli dolmuş şoförlerinin yaşamlarını konu edindiği için ilgiyle izleneceğe benzer. Çeşitli şoför tipleri ard arda ekranlara geliyor. Kimisi boksörlükte dikiş tutturamamış, kimisi tasarısız bir aktör, bir türlü iş bulamamış, şoförlükte karar kılmış. Kimilerinin konuştuğu dil bile anlaşılmıyor. «Sunshine» Taksi Şirketi'nin şoförleri sonuç olarak müşterilerle bir türlü uyuşamıyorlar.

Ancak bu güldürüyü dikkatle izleyenler, toplumumuzda da şoförler hakkında benzer değerlendirmelerin yapıldığına tanık olacaklardır. «Şoför Milleti» deyimi Meğer Amerika'da da geçerliymiş. Kapitalist toplumlarda bazı mesleklerin kendine özgü güçlüklerini bir güldürü konusu olarak ele almak gibi tersliklere sık sık rastlanır. Oysa insanlar durup dururken sinirli veya öfkeli olmazlar. Her insan tipinin davranışlarının ardında toplumsal nedenler yatar. Bu nedenlere eğilmeyen, onların nasıl ortadan kaldırılabileceğini ortaya koyamayan bu tür filmleri ve dizileri, çekici görünümüne aldırmadan izlemekte yarar vardır.